

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Porovnání činností městské policie v Hradci Králové a v Pardubicích
Radka Voleská

Bakalářská práce

2010

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva
Akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Radka VOLESKÁ**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa**

Název tématu: **Porovnání činností městské policie v Hradci Králové
a v Pardubicích**

Z á s a d y   p r o   v y p r a c o v á n í :

Základní údaje o obecní policii
Historie obecní policie
Postavení obecní policie v České republice
Městská policie Hradec Králové
Městská policie Pardubice
Porovnání městské policie v Hradci Králové a městské policie v Pardubicích

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- BRÁZDA, J. Komunální policie ve velkých městech. Praha: Policejní akademie České republiky, 2008. 120 s. ISBN 978-80-7251-274-4
MACEK, P., HÁJEK, V. Obecní policie II. Praha: Policejní akademie České republiky, 2003. 168 s. ISBN 80-7251-133-5
MACEK, P., UHLÍŘ, L. Dějiny obecních policií I. Praha: POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6

Vedoucí bakalářské práce: **PhDr. Miloš Charbuský, CSc.**
Ústav veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **29. června 2009**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2010**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

Ing. Robert Baťa, Ph.D.

vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 17. července 2009

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Hradci Králové dne 23. 4. 2010

Radka Voleská

Poděkování

Především bych chtěla poděkovat panu PhDr. Miloši Charbuskému, CSc. za cenné rady a za vedení při psaní této bakalářské práce. Dále děkuji Městské policii Hradec Králové a Městské policii Pardubice za poskytnuté informace a materiály a za čas, který mi strážníci věnovali. V neposlední řadě patří můj dík také Mateřské škole Pardubice – Ohrazenice, Základní škole a mateřské škole Jiráskovo náměstí v Hradci Králové a školní družině při Základní škole Pardubice na Benešově náměstí, že mi umožnili účast na besedách se strážníky.

ANOTACE

Tato práce je věnována problematice obecní policie v České republice. Stručně se zabývá historickým vývojem komunálních policejních sborů. Objasňuje povinnosti a oprávnění strážníků. Porovnává Městskou policii Hradec Králové a Městskou policii Pardubice z různých hledisek. Závěr práce je zaměřen na preventivní činnosti městských policií.

KLÍČOVÁ SLOVA

městská policie, Městská policie Hradec Králové, Městská policie Pardubice, porovnání

TITLE

A comparison of activities of the municipal police in Hradec Králové and in Pardubice

ANNOTATION

The aim of this study is to describe the subject of the municipal police in the Czech Republic. It briefly describes the historical development of municipal police forces. It clarifies the duties and responsibilities of the police officers. It compares the Municipal police of Hradec Králové and the Municipal police of Pardubice from various points of view. The final part of the work is focused on preventive activities of municipal polices.

KEYWORDS

municipal police, Municipal police of Hradec Králové, Municipal police of Pardubice, comparison

Obsah

Úvod	8
1 Základní údaje o obecní policii	9
1.1 Obecní policie	9
1.1.1 Strážník	9
1.2 Policie České republiky	10
1.2.1 Policista	11
1.2.2 Reforma Policie České republiky	12
2 Historie obecní policie	13
2.1 Vznik a vývoj komunálních policejních sborů na českém území do roku 1918	13
2.2 Obecní policie v meziválečném období (1918 – 1939)	15
2.3 Obecní policie během II. světové války (1939 – 1945)	15
2.4 Komunální policejní sbory v poválečném období (1945 – 1992)	16
2.5 Uniformy komunální policie v proměnách doby	17
3 Postavení obecní policie v České republice	18
3.1 Zřízení obecní policie	18
3.1.1 Řízení obecní policie	19
3.2 Úkoly obecních policií	19
3.3 Postavení strážníků	20
3.3.1 Základní kritéria pro výběr strážníků	20
3.3.2 Povinnosti strážníků	21
3.3.3 Oprávnění strážníků	23
4 Městská policie Hradec Králové	26
4.1 Základní informace	27
4.2 Organizační struktura	27
5 Městská policie Pardubice	29
5.1 Základní informace	29
5.2 Organizační struktura	29
6 Porovnání městské policie v Hradci Králové a městské policie v Pardubicích	31
6.1 Personální oblast	31
6.1.1 Ženy u městské policie	32
6.1.2 Výhody a nevýhody zaměstnání u Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice	33
6.1.3 Vzdělávání strážníků	35
6.2 Veřejnoprávní smlouvy	38
6.3 Technické vybavení	40
6.4 Oddělení městských policií a jejich činnost	42
6.5 Oddělení prevence kriminality	47
6.5.1 Preventivní činnost pro mateřské a základní školy	48
6.5.2 Preventivní činnost pro střední školy	50
6.5.3 Preventivní činnost pro seniory	51
6.5.4 Dopravní výchova na školách	52
6.5.5 Zhodnocení preventivní činnosti	53
Závěr	55
Seznam použitých zdrojů	57
Seznam použitých zkratk	60
Seznam použitých grafů	61
Seznam příloh	62

Úvod

Tato práce se věnuje porovnání vybraných oblastí činností, které vykonávají Městská policie Hradec Králové a Městská policie Pardubice. Pozornost jsem zaměřila především na oddělení, která se věnují prevenci kriminality.

Téma bakalářské práce jsem si vybrala z několika důvodů. Již několik let vážně zvažuji možnost zaměstnání u některé z uniformované bezpečnostní složky, z tohoto důvodu jsem se zúčastnila besedy hradeckých strážníků s prvňáčky, po které jsem měla možnost poznat detailněji výhody a nevýhody jejich práce. Činnost Městské policie Hradec Králové mě velice oslovila a zaujala. Proto mě také mrzí názor části veřejnosti, která si především díky masmédiím vytvořila negativní postoj ke strážníkům.

Města, jejichž městské policie jsem si zvolila k porovnání, jsem si nevybrala náhodou. Jedná se o srovnatelná východočeská města, která se potýkají s podobnými problémy. Navíc Hradec Králové je místo mého narození a bydliště a Pardubice zase místo studia. Jelikož vím o dlouhodobé rivalitě mezi městy, chtěla bych zdůraznit, že není mým cílem stanovit, která městská policie zvládá svoji činnost lépe. Mým záměrem je pouze porovnat, zda existují odlišnosti mezi Městskou policií Hradec Králové a Městskou policií Pardubice.

Cílem práce je zmapování působnosti obecní policie v České republice a porovnání Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice. Jelikož je činnost obou městských policií rozsáhlá, zaměřím se na aktivitu v oblasti prevence. Záměrem části práce je představení konkrétních preventivních projektů a akcí.

Práci jsem rozdělila celkem na šest částí. První kapitolu jsem věnovala základnímu představení obecní policie a Policie České republiky. Ve stručnosti také představím komplexní reformu Policie České republiky. Odlišení obecní policie od celostátní policie je podstatné pro pochopení celé problematiky. Ve druhé kapitole se zabývám historickým vývojem komunálních policejních sborů, který je rozdělen do několika etap. Třetí část je zaměřena na postavení obecní policie v České republice.

Hlavní těžiště spočívá v druhé polovině práce, ve které jsem se snažila postupně představit MpHK a MpP. Uvedením do problematiky těchto dvou východočeských městských policií je stručný novodobý historický vývoj, několik základních informací a organizační struktura. Úvodem poslední kapitoly je krátké srovnání Hradce Králové a Pardubic, na které navazuje porovnání městských policií v oblasti personálu, veřejnoprávních smluv, technického vybavení a jednotlivých oddělení městských policií a jejich činnosti. Zvláštní pozornost jsem věnovala činnosti oddělení prevence kriminality.

1 Základní údaje o obecní policii

K pochopení problematiky obecní policie je nutno zpočátku bakalářské práce vymežit několik základních rozdílů mezi obecní policií a Policií ČR, a tím pádem také mezi strážníkem a policistou. I v dnešní době občas dochází k záměně obecní policie a Policie ČR, kterou lze označit jako státní, popřípadě celostátní. I když se na první pohled mohou zdát jako totožné, není tomu tak. Nejen z hlediska postavení, ale i z pohledu práv a povinností. Podle mého názoru k tomuto stavu moc nepřispěla nedávná reforma policie¹, která ovšem byla pro současnou českou společnost nezbytná. Policie ČR prošla komplexní reformou a během ní mimo jiné změnila své barvy ze zelené a bílé na kombinaci modré a bílé. Ovšem do stejných barev je ve většině obcí, které mají zřízenou obecní policii, zahalena i tato policie.

1.1 Obecní policie

Postavení obecní policie je vymezeno především zákonem ČNR č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou MV ČR č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii. Dalo by se říci, že zákon je celkem nepřehledný a to díky mnoha jeho novelám.

Výše zmíněný zákon dává obecnímu zastupitelstvu pravomoc zřídit či zrušit obecní policii obecně závaznou vyhláškou. V případě, že zřizující obec je městem, statutárním městem² či hlavním městem Praha, lze obecní policii označit jako městskou. Po svém zřízení se obecní policie stává orgánem obce. Jako hlavní odlišnost od Policie ČR se dá označit to, že tento orgán, který prosazuje právo, je podřízen místní samosprávě a ne centrální moci vlády, a tím pádem i náklady na provoz nese místní samospráva.

Obecní policie soustředí svoji činnost především na zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku v rámci samostatné působnosti obce. Působnost obecní policie vykonávají strážníci, kteří jsou v pracovním poměru k obci. Zákon vymezuje také možnost spolupráce obecní policie s Policií ČR, státními orgány a orgány územních samosprávních celků.

1.1.1 Strážník

Zaměstnance obecní policie lze rozdělit na tři skupiny, a to na tzv. strážníky, čekatele a ostatní zaměstnance. Strážníci jsou zaměstnanci obce, nikoliv přímo obecní policie a jejich

---

¹ Na reformu Policie ČR bude ve stručnosti zaměřena podkapitola 1.2.2.

² Statutární města jsou vyjmenována § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Postavení statutárního města má Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav.

pracovněprávní poměr se řídí zákoníkem práce³. Zákon o obecní policii vymezuje podmínky pro občany, kteří by se chtěli stát strážníkem. Čekatelé splňují téměř všechny podmínky stanovené zákonem pro strážníky, jen nemají osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. U ostatních zaměstnanců, kteří nejsou ani čekateli, ani strážníky, se nepředpokládá, že by měli někdy plnit funkce strážníků.

V § 9 zákona o obecní policii je stanoveno, že strážník musí při výkonu své pravomoci prokázat příslušnost k obecní policii, podobně jako se prokazuje policista. Podle prokazování se dá rozpoznat, zda se jedná o policistu, nebo o strážníka. Strážník prokazuje svoji příslušnost k obecní policii stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. Na rozdíl od policisty, který má identifikační číslo umístěné na levé straně prsou, nosí strážník odznak obecní policie s identifikačním číslem na pravé straně hrudi. Na levém rukávu mají strážníci umístěnou nášivku s názvem obce. Ve výjimečných případech může strážník prokázat příslušnost pouze ústním prohlášením “obecní policie“, případně “městská policie“, ovšem jakmile to okolnosti dovolí, musí se řádně prokázat. MV ČR ustanovuje vyhláškou pouze vzor odznaku a jednotné prvky stejnokroje strážníků, detaily uniforem stanovují zastupitelstva obcí a měst vyhláškou, proto se mohou stejnokroje v drobnostech lišit.

Na samotné strážníky, tedy na jejich oprávnění, povinnosti, ale také například na podmínky, které musí občan splnit, aby se mohl stát strážníkem, bude zaměřena podkapitola v další části práce.

1.2 Policie České republiky

Policie ČR prošla dlouhým historickým vývojem. Otázka bezpečnosti je totiž pro lidskou společnost důležitá odjakživa. Historickým mezníkem pro současnou policii by se dal označit rok 1991, kdy se veřejná bezpečnost, organizační složka Sboru národní bezpečnosti, přeměnila na policii.

Policie ČR se řídí zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který nabyl účinnosti k 1. lednu 2009. Tento nový zákon nahradil zastaralý zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V §1 a následujících výše zmíněného zákona je Policie ČR vymezena jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor působící na celém území ČR. Hlavním úkolem Policie ČR je služba veřejnosti, kterou lze vymezit jako ochranu bezpečnosti osob, majetku a veřejného

---

³ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

pořádku. Zároveň se tento bezpečnostní sbor snaží předcházet trestné činnosti a plnit úkoly podle trestního řádu.

Zákon ustanovil podřízenost Policie ČR Ministerstvu vnitra ČR, které vytváří podmínky pro plnění úkolů policie. V čele Policie ČR stojí policejní prezident, který je odpovědný za činnost celé policie ministru vnitra.

1.2.1 Policista

Úkoly Policie ČR vykonávají nejen policisté, kteří pracují ve služebním poměru⁴ k České republice, ale také civilní zaměstnanci zařazení v policii v pracovněprávním vztahu⁵. Zákony či ustanovení určují, které úkoly plní policisté a které občanští zaměstnanci.

Policistu vymezuje zákon⁶ jako fyzickou osobu, která vykonává službu v bezpečnostním sboru na území ČR, případně v zahraničí. Policista může mít uzavřeny dva druhy služebního poměru, a to na dobu určitou, nebo na dobu neurčitou. Do služebního poměru na dobu určitou, který trvá většinou 3 roky, je zařazen policista při prvním přijetí do služebního poměru. Po uplynutí lhůty tohoto služebního poměru a po vykonání služební zkoušky se zařazení změní na služební poměr na dobu neurčitou.

Základním předpokladem pro přijetí do služebního poměru je státní občanství ČR. K dalším podmínkám se řadí především písemná žádost o přijetí, věk nad 18 let, bezúhonnost, zdravotní, osobnostní a fyzická způsobilost k výkonu služby, plná způsobilost k právním úkonům či politická neangažovanost. Občané jsou do služebního poměru přijímáni na základě přijímacího řízení.

Základní doba služby policisty podle výše zmíněného zákona činí 37,5 hodin týdně. V případě důležitého zájmu služby lze nařídit výkon služby přesčas, a to maximálně 150 hodin v rámci kalendářního roku.

Šíře práv a povinností policistů je mnohem rozsáhlejší než v případě práv a povinností strážníka. K hlavním povinnostem příslušníků Policie ČR patří například dodržování služební kázně, vyhýbání se jednání, které by mohlo vést ke střetu zájmů, či zachování mlčenlivosti o skutečnostech, které se dozvěděl při výkonu služby. K povinnostem policisty patří také prohlubování odbornosti a udržování své fyzické zdatnosti.

---

⁴ Řídí se dle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Řídí se dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.

Prokázat příslušnost k Policii ČR může policista několika způsoby, které definuje § 12 zákona o Policii ČR. Příslušnost lze dokázat služebním stejnokrojem s viditelným identifikačním číslem na levé straně prsou, služebním průkazem nebo odznakem policie, ve výjimečných případech pouze ústním prohlášením “policie“. Stejnokroje jsou shodné pro celé území republiky, liší se ovšem podle zařazení policistů do jednotlivých pracovišť.

1.2.2 Reforma Policie České republiky

Komplexní reforma Policie ČR se stala jednou z priorit MV ČR a rozběhla se v roce 2008. Reforma se dá rozdělit na dvě hlavní části, které na sebe navazují a také spolu velmi úzce souvisí. Legislativní část představují zákon o policii⁷ a změnový zákon⁸. Právní rámec je nezbytným předpokladem pro úspěch v provedení nelegislativní části reformy.

Nová strategie a filozofie policejní práce je založena na přesvědčení, že spolupráce a podpora veřejnosti přispívá ke kontrole nad kriminalitou. Veřejnost má schopnost si všimnout a identifikovat to, co je podezřelé a upozornit policii na problémy, které zjistila.

Jak uvádí autoři Zákona o policii s komentářem⁹, předkladatel zákona stanovil, že zásadním cílem reformy policie je “moderní policie“, tedy policie otevřená a vstřícná, policie, kterou budou lidé vnímat jako tu, která pomáhá a chrání. Heslo “Pomáhat a chránit“, které se stalo synonymem pro reformu, se objevuje nejen na automobilech a ostatní technice Policie ČR, ale také na všech služebnách v rámci celé republiky.

Mezi záměry reformy patří debyrokratizace policejní činnosti, modernizace organizační struktury policie, využívání moderních právních instrumentů při plnění policejních úkolů, sdílení odpovědnosti za veřejný pořádek a bezpečnost s jinými veřejnými i soukromými subjekty a otevřenost policie k veřejnosti a k jejím partnerům, především k obcím a krajům.

---

⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

⁸ Zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky

⁹ ŠKODA, J.; VAVERA, F.; ŠMERDA R. *Zákon o policii s komentářem*. 1. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 397 s. ISBN 978-80-7380-160-1. s. 9.

2 Historie obecní policie¹⁰

Historie policejních sborů se začala psát již ve starověku. Jednotlivé starověké státy si vytvářely armády, jejichž hlavním úkolem byl boj proti vnějšímu nepříteli. K posláni vojska patřila i ochrana vnitřní stability. Společně s rozvojem společnosti přišla nutnost specializace jednotlivých složek. Vojsko se specializovalo na vnější ochranu a obranu státu. K ochraně vnitřního pořádku byly zřízeny samostatné bezpečnostní sbory, které lze označit jako policejní.

Zajímavostí je, že pojem “policie“ měl za habsburské monarchie dva významy. Prvním pojetím je institucionální označení, tak jak je známé dnes. Druhý význam slova policie, který se stal postupem času archaismem, byl činnostní. Například termínem “Bevölkerungspolizei“, v překladu “policie obyvatelstva“, byla v monarchii označována opatření ke zjišťování stavu populace ke správním účelům. Pod pojem “Sittenpolizei“, “mravnostní policie“, se zahrnuela celá řada nesourodých oborů, od předpisů o prostituci a o zakázaných hrách, přes předpisy proti týrání zvířat, až po divadelní řád a dohled nad tiskem.

2.1 Vznik a vývoj komunálních policejních sborů na českém území do roku 1918

Se vznikem a vývojem obcí jsou úzce spjaty také dějiny komunální policie. Vznik moderní policejní organizace v habsburské monarchii, ke které náleželo i české území, se datuje na konec 18. století, ovšem historické kořeny komunální policie sahají až hluboko do středověku.

Soustava středověkých hrazených měst byla důležitá z pohledu vojenského i policejního. Zevní opevňovací čára oddělovala vnitřní město, kde měly policejní služby civilní ráz, od opevněného zevního rajonu s vojenským charakterem policie. Nejdůležitější součástí městského opevnění byly hradby, jejichž částí byly brány, kterými se vstupovalo do města. Z nutnosti neustálého hlídání brány, byla zřízena funkce branného. Jeho hlavní činností bylo zamezit vstupu nebezpečných či nepohodlných osob do města, případně zavřením brány zabránit útěku zločinců ven. U bran se soustředila také cizinecká policie. Součástí opevnění byly i věže, z nichž většina v době míru neměla stálou posádku. Trvale obsazenou věží byla hlavní hlásná věž s poplašným zvonem, který měl obranný a bezpečnostní význam. Policie

---

¹⁰ Pro kapitolu 2 Historie obecní policie použit především zdroj MACEK, P.; UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policí I.* 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6.

využívala zvon například v případě vypuknutí nepokojů, objevení zločinu či pátrání po hledané osobě.

Zpočátku se při střežení měst uplatňovala měšťanská branná povinnost, tedy že město hlídali osobně měšťané. V rámci dělby práce tento přirozený způsob ochrany města časem nahradilo užívání placených odborných sil.

Základní policejní činností po období celého středověku byla činnost rychtáře. V době vzniku českých měst byl rychtář úředníkem, který stál v čele administrace a soudnictví. Postupem času se z něj stal obecní policejní úředník. Rychtář, který byl podřízen purkmistrovi, měl za úkol stíhat zločince a dbát na zachování klidu a bezpečnosti ve městě.

Dlouhodobým problémem, který musela řešit místní policie, byly obtíže se žebráky, tuláky a ostatními zahaleči, kterých se zvláště ve větších městech vyskytovalo mnoho. Města se snažila žebráky eliminovat a vydávala různá povolení a licence k žebrání a zároveň zřizovala orgány, které dohlížely nad povolenou žebrotou.

Pruská okupace v roce 1866 zapříčinila vznik pražské městské stráže, která se skládala z měšťanských sborů, městských hasičů a dobrovolníků. Do okupace Pruskem spadala místní policie pod císařské a královské policejní ředitelství, které bylo ovšem evakuováno do Vídně. Městská stráž je předchůdcem dnešní Městské policie hlavního města Prahy.

Zajímavostí je, že díky prusko-rakouské válce byla ve stejném roce ustanovena i brněnská městská policie, i když pouze provizorně. Základní podmínkou pro přijetí k brněnské městské policii v roce 1866 bylo rakouské státní občanství. K dalším předpokladům patřila bezúhonnost, svědomitost a horlivost, tělesná zdatnost, znalost místních poměrů a znalost českého a německého jazyka, a to jak slovem, tak písmem. O dva roky později, tedy v roce 1868, byla prozatímní brněnská městská policie ustanovena již definitivně. Pro zajímavost se dá uvést, že v době vzniku čítala městská policie pouhých 90 mužů¹¹, kdežto začátkem letošního roku u Městské policie Brno sloužilo 490 strážníků¹².

Na přelomu 19. a 20. století byla aktivita strážníků zaměřena mimo jiné na činnosti v rámci silniční dopravy, povodní či volného pohybu psů. Silniční doprava byla upravena lokálními předpisy, které vycházely z potřeb jednotlivých obcí. Na dodržování těchto předpisů dohlížela místní policie, která také řešila případné přestupky. Jedním z oborů místní policie byla i policie vodní. Její hlavní povinností bylo varování obyvatel o hrozícím

---

¹¹ Počet mužů pochází z MACEK, P.; UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policí I.* 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6. s. 51.

¹² Počet strážníků pochází z *Městská policie Brno*, [online], [2007 - 2010], [cit. 2010-02-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpb.cz/informacni-servis-mp-brno/aktualni-informace/statistika-prestupku-a-dalsi-udaje-z-cinnosti-mp-brno-v-roce-2009/>>.

nebezpečí v případě vzestupu vodní hladiny. Řešením otázky týkající se volného pohybu psů byla na přelomu století pověřena místní policie, stejně jako tomu je i v dnešní době. Za problémy, které mohl přinést volný pohyb psa, byl majitel trestán pokutou, případně vězením.

2.2 Obecní policie v meziválečném období (1918 – 1939)

Vznik Československa v roce 1918 nenastolil převrat v organizaci policejních sborů, jak by se dalo očekávat. Nový stát převzal rakouský systém státních policejních úřadů, četnictva a komunální policie. Obce měly právo si zřídit komunální policii, kterou si financovaly ze svého rozpočtu. Stát zřizoval a financoval četnictvo, které mělo na starosti bezpečnostní služby v terénu, a státní policejní úřady. V obcích byly bezpečnostní služby zajišťovány jak policií komunální, tak státní. Negativní tendencí, z hlediska komunální policie, bylo rozšiřování státní policie na úkor té komunální.

Zastupitelstva obcí měla možnost vydávat nařízení k udržení místního pořádku. Vydaná nařízení, která se týkala místní policie, měla formu policejních řádů. Policejní řád věnoval pozornost jednotlivým úsekům činnosti místní policie. Z oborů, kterými se řád zabýval, lze například uvést ochranu majetku a bezpečnosti osob, úsek dopravní policie, úsek zdravotní policie, či úsek mravnostní policie. Nedodržování řádu mohlo být trestáno důtkou, pokutou, případně až vězením.

Služební instrukce či služební řády vymezovaly poslání a činnost komunálních policií. Tyto předpisy se v jednotlivých obcích podobaly, a to nejen díky vlivu četnických instrukcí, ale také vzhledem k tomu, že docházelo k opisování instrukcí od jiných obcí. Ustanovení služebních řádů většinou pojednávala o rozdělení služeb jednotlivých strážníků, udržování kázně u mužstva, rozsahu potřebných znalostí strážníka, chování strážníka ve službě i mimo ni, zákazu přijímání úplatků, náhradách za služební úkony, které byly provedeny mimo obec a o stíhání služebních provinění a případných trestech strážníků. Všichni policejní strážníci byli služebně podřízeni starostovi obce.

2.3 Obecní policie během II. světové války (1939 – 1945)

Postavení komunálních policejních sborů se během prvních let Protektorátu Čechy a Morava nezměnilo. Situace se změnila v roce 1942, kdy došlo k legislativní úpravě¹³ a sbory byly označeny jako “Gemeindevollzugspolizei“, tedy jako obecní výkonná policie, která se dělila na složku neuniformovanou a uniformovanou. Hlídky neuniformované strážě

---

¹³ Vládní nařízení č. 250/1942 Sb., o obecní výkonné policii

vykonávaly službu v občanském oblečení a prokazovaly příslušnost ke sboru služební legitimací. Naopak uniformované strážce sloužily ve stejnokrojích, které automaticky prokazovaly sborovou příslušnost.

Oproti předchozímu období došlo k centralizaci v oblastech zřizování a organizace činností komunálních policí, ovšem postavení a činnost jednotlivých sborů se upravila podle místních potřeb. Obecní policie byla v době protektorátu podřízena nejen starostovi, ale i politickým úřadům a Ministerstvu vnitra. Náklady na zřízení a udržování obecní policie financovala obec, ovšem Ministerstvo vnitra se staralo o výstroj, výzbroj a výcvik policí. Příslušníci obecní výkonné policie byli sice zaměstnanci obce, ovšem v oblasti služby a platů pro ně platily stejné předpisy jako pro vládní policii.

Obecní výkonná policie se řídila služebními řády vytvořenými podle místních podmínek a potřeb, stejně jako tomu bylo v období první republiky. Rozdílem od předchozího období ovšem bylo to, že byly uceleně publikovány. Jak uvádí Macek s Uhlířem ve své knize *Dějiny obecních policí I.*¹⁴, jedna příručka, která sloužila jako pomůcka pro sbory strážce bezpečnosti, byla vydaná i v Hradci Králové v roce 1939.

2.4 Komunální policejní sbory v poválečném období (1945 – 1992)

Komunální policie prakticky zanikly v roce 1945, kdy byl vytvořen jednotný Sbor národní bezpečnosti. Příčinou ukončení činnosti byly spíše politické důvody, než zánik potřeby místní policie k plnění činností spojených s místním pořádkem. K obnovení a prosazení myšlenky podílu obcí na zajišťování klidu a pořádku, došlo až po roce 1989.

Ke vzkříšení komunálních policí došlo po roce 1991, kdy na základě nově přijatého zákona o obecní policii¹⁵ začaly vznikat obecní a městské policie. V devadesátých letech zaznamenaly komunální policejní sbory velký rozvoj a prošly mnohými změnami a proměnami. Velký počet obecních policí vznikl, ovšem některé z nich byly již zrušeny. K procesu zřizování a rušení obecních policí dochází neustále. K obcím, které si nejprve zřídily a později také zrušily obecní, případně městskou policii, patří například Chrast u Chrudimi, kde městská policie fungovala mezi lety 1993 a 1999, Pelhřimov s fungující městskou policií v letech 1991 až 1996, či Zámrsk, jehož zastupitelstvo zřídilo obecní policii v roce 1991 a v roce 1994 ji opět zrušilo¹⁶.

---

¹⁴ MACEK, P.; UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policí I.* 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6. s. 87.

¹⁵ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

¹⁶ Data pocházejí z MACEK, P.; UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policí I.* 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6. s. 188 – 191.

2.5 Uniformy komunální policie v proměnách doby

Na českém území slouží policejní sbory v uniformách od druhé poloviny 18. století. Zpočátku vládla v uniformách nejednotnost. Snahy o sjednocení oděvů se začaly prosazovat na přelomu 18. a 19. století, ovšem sjednocení se týkalo pouze státních policejních sborů. U uniforem komunálních policejních sborů přetrvávala nejednotnost¹⁷.

Impuls k uniformování policejních sborů vzešel z Vídně. První policejní stejnokroje byly inspirovány vojenskými uniformami. Součástí stejnokroje bylo osobní číslo, které sloužilo k snazší identifikaci strážníka. Policejní uniforma se většinou skládala z pokrývky hlavy, kterou byla helma, popřípadě klobouk nebo čepice, pláště s knoflíky, blůzy a kalhot. Nejčastější výzbrojí strážníků byla šavle jako sečná zbraň, v některých městech i revolver jako střelná zbraň. Stejnokroje jednotlivých komunálních policí neměly ani jednotné barevné provedení. Ovšem nejvíce používanými barvami byly odstíny zelené, modré, červené, šedé nebo černé.

Po vzniku samostatného státu v roce 1918 přetrvávala nejednotnost uniforem komunálních policí, protože byly využívány uniformy z dob monarchie. Zřizovatel obecní policie měl pravomoc stanovit vzhled stejnokroje strážníků. Úkolem státu bylo pouze provést kontrolu a schválení jednotlivých oděvů, aby strážníci nebyli zaměnitelní s vojáky, četníky či státními policisty. I přes schvalování, kterému se mnohé obce vyhnuly, bylo mnoho uniforem podobných stejnokrojům státní policie. Na uniformách strážníků v některých městech se mimo státního znaku, objevil také znak městský.

Při změnách politického systému se uniformy nezměnily okamžitě. Zpočátku nový režim pouze nahradil symboly na stejnokrojích novými, které odpovídaly jeho ideologii. Nejinak tomu bylo i za dob protektorátu. Časem došlo k projevu německých tendencí o sjednocení policejních složek i u komunálních policí na našem území. Došlo ke sjednocení uniforem státních a komunálních policí. Stejnokroje se od sebe lišily pouze barvou výložek, která byla v případě obecní policie modrá.

Při spontánním obnovení obecních policí, v roce 1990, se strážníci oblékli do různorodých uniforem. Určitou jednotnost uniforem komunálních policí zavedl zákon o obecní policii.

---

¹⁷ Zdrojem informací o historickém vývoji uniforem policejních sborů a jejich vzhledu byla kniha MACEK, P.; UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policí I.* 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6. s. 123 – 142.

3 Postavení obecní policie v České republice

Jak již bylo zmíněno v první kapitole bakalářské práce, obecní policii určuje především zákon o obecní policii. K dalším právním předpisům, které s problematikou bezprostředně souvisí, patří vyhláška MV ČR č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii a vyhláška MV ČR č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie. Mezi právními předpisy, které se také týkají existence a činnosti obecní policie, lze jmenovat například zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů či zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů.

Činnost obecní policie je chápána jako veřejně prospěšná činnost, která napomáhá k ochraně bezpečnosti nejen osob, ale i majetku. Obec si na svém území prostřednictvím obecní policie udržuje veřejný pořádek a klid. Na druhou stranu je nutno uvést, že nenahrazuje činnost Policie ČR.

Obecní policie má zřízenou i tísňovou linku. Na bezplatné telefonní číslo 156 se mohou obracet občané s žádostmi o pomoc. Operátoři a operátorky na tísňové lince ovšem nevyřizují pouze nouzová volání, ale setkávají se i s omyly, v horším případě se zneužitím linky. Hovory na linkách se zaznamenávají kvůli zpětné kontrole a vyhodnocení.

3.1 Zřízení obecní policie

Možnost zřízení obecní policie, která napomáhá rozvoji obce, spadá do samostatné působnosti obce. Zákon o obecní policii v § 1 říká, že obecní policie je orgán obce, který obecní zastupitelstvo zřizuje, popřípadě ruší obecně závaznou vyhláškou. Zastupitelstva obcí a měst mají tedy právo, nikoliv povinnost, si zřídit vlastní obecní, popřípadě městskou policii.

Zásadním a rozhodujícím hlediskem na zřízení obecní policie jsou většinou finanční možnosti obce. Na zřízení a následný provoz obecní policie je nezbytné zajistit z obecního rozpočtu dostatečné finanční prostředky.

3.1.1 Řízení obecní policie

Zákon o obecní policii stanovil, že obecní policii řídí starosta, v případě statutárních měst a hlavního města Prahy primátor, nebo člen zastupitelstva obce, kterého pověřilo obecní zastupitelstvo. K pravomocím obecního zastupitelstva patří také možnost zmocnění určeného strážníka k plnění některých úkolů při řízení obecní policie.

Kvalita a úroveň řízení a organizace činnosti obecní policie závisí na znalostech, zkušenostech a především schopnostech člověka, který stojí na vrcholu organizační struktury obecní policie, a jeho nejbližších spolupracovníků. Složitost a náročnost vedení vlastního bezpečnostního sboru roste přímo úměrně s velikostí obce. Ve většině menších obcí si starostové řídí obecní policii sami, zatímco větší obce a města volí nejčastěji možnost zmocnění určeného strážníka k řízení. Zmocněný strážník se označuje titulem ředitel, náčelník nebo velitel obecní policie. Jeho posláním je organizování, řízení a usměrňování činnosti obecní policie. Obce obsazují tuto pozici nejčastěji pomocí výběrového řízení, jehož nároky jsou poměrně nekompromisní.

3.2 Úkoly obecních policií

Do samostatné působnosti obce spadá zabezpečení veřejného pořádku. Obec má tři možnosti, jak zajistit veřejný pořádek na svém území. První variantou je zřízení vlastní obecní policie, která je pro obce velmi lákavá. Obec řídí činnost vlastní bezpečnostní složky tak, že dokáže flexibilně a komplexně reagovat na vzniklé lokální problémy. Druhou možností k zabezpečení veřejného pořádku je uzavření veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí, která leží na území stejného kraje. Na základě této smlouvy může na území obce, jež nemá zřízenou vlastní obecní policii, působit obecní policie ze smluvně dohodnuté obce. Třetí eventualitou je žádost starosty o spolupráci Policie ČR při zabezpečování veřejného pořádku.

K nejdůležitějším úkolům, které plní obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, patří přispívat k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlížet na dodržování pravidel občanského soužití, dohlížet na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílet se na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích, podílet se na prevenci kriminality v obci a odhalovat přestupky a jiné správní delikty¹⁸.

---

¹⁸ Ustanovení § 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

3.3 Postavení strážníků

Nezbytností pro nově vzniklý obecní bezpečnostní sbor je personální základna, bez které by nemohl fungovat. Uniformovaní pracovníci obecní policie se nazývají strážníci a jsou v pracovněprávním poměru k obci, nikoliv k samotné obecní policii. Obecní policie nemá právní subjektivitu, proto nemůže ani zakládat, ani měnit pracovněprávní vztahy. Pracovní smlouvu uzavírá se strážníkem starosta, který jedná jménem obce. Strážník vykonává své povolání jako zaměstnanec obce. Jak již bylo zmíněno, strážníci nepracují ve služebním poměru jako policisté, jelikož obecní policie není součástí státně-bezpečnostního aparátu.

Strážník má postavení veřejného činitele a má oprávnění zasahovat do práv a svobod jiných osob. Vzhledem k jeho postavení a náplni práce, musí tento zaměstnanec splňovat přísnější požadavky než ostatní zaměstnanci obce.

3.3.1 Základní kritéria pro výběr strážníků

Základní kritéria, která musí člověk splnit, aby mohl vykonávat funkci strážníka u kterékoliv obecní policie na území naší republiky, stanovuje zákon o obecní policii. Obce si vlastními směrnici upravují bližší požadavky na uchazeče zejména v oblasti zdravotního stavu, fyzických a psychických dispozicích.

K základním podmínkám patří státní občanství ČR, věk nad 21 let, dosažení minimálně středního vzdělání, které je zakončené maturitní zkouškou, bezúhonnost, spolehlivost a zdravotní způsobilost. Bezúhonnost se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů. Pod spolehlivostí se rozumí, že uchazeč o zaměstnání strážníka nebyl za poslední 3 roky opakovaně pravomocně uznán vinným z přestupků například proti občanskému soužití, proti majetku nebo v oblasti toxikomanie. Spolehlivost se prokazuje čestným prohlášením uchazeče. Zdravotní způsobilost k výkonu povolání stanoví svým posudkem lékař závodní preventivní péče.

Posledním požadavkem na čkatele na výkon funkce strážníka je platné osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. Odborná způsobilost se zjišťuje formou zkoušky před zkušební komisí MV ČR. Zkoušky podstupují nejen čekatelé, ale i strážníci, jelikož se osvědčení o odborné způsobilosti vydává po úspěšném složení zkoušky pouze na dobu 3 let. MV ČR má ovšem pravomoc osvědčení strážníkovi odejmout i dříve a to v případě, že přestal splňovat podmínky stanovené zákonem.

3.3.2 Povinnosti strážníků

V zákoně o obecní policii jsou preferovány povinnosti strážníků před jejich oprávněními, jelikož rozsah a charakter povinností určuje počet a druh oprávnění. U obvyklých právních vztahů se vyskytuje opačná posloupnost, tedy nejprve jsou uváděna práva a následně až povinnosti.

Povinnosti strážníka, který provádí zákroky a úkony k plnění úkolů obecní policie, jsou definovány v § 6 - § 10 zákona o obecní policii. Strážník musí dbát na čest, vážnost a důstojnost nejen vlastní, ale i ostatních osob. Současně nesmí připustit, aby osobám v souvislosti s jeho činností vznikla bezdůvodná újma a případný zásah do jejich práv a svobod překročil nezbytnou míru k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo úkonem. Jestliže zákrok nebo úkon zasahuje do práv nebo svobod osob, musí je poučit o jejich právech okamžitě, jakmile to dovolí povaha a okolnosti zákroku nebo úkonu.

V pracovní době musí strážník učinit nějaké opatření v případě, že je páčán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt, anebo je-li důvodné podezření z jejich páčání. Ovšem i mimo pracovní dobu je povinen provést zákrok, nebo učinit jiné opatření, především vyrozumět nejbližší útvar policie, je-li páčán trestný čin či přestupek, který bezprostředně ohrožuje život nebo majetek.

V případě důvodného podezření, že došlo ke spáchání trestného činu, musí příslušník obecní policie nejen uvědomit Policii ČR, ale i snažit se zajistit místo činu proti vstupu nepovolaných osob. Důvodné podezření musí být současně doloženo důvody nebo důkazy.

K povinnostem strážníka patří také prokázání příslušnosti k obecní policii. Příslušnost se dokazuje především průkazem obecní policie, stejnokrojem s odznakem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. V případě, kdy okolnosti zákroku znemožňují, aby strážník prokázal příslušnost průkazem obecní policie, zvolí pouze možnost ústního prohlášení "obecní policie" nebo "městská policie". Průkazem se prokáže okamžitě, jakmile to okolnosti dovolí.

V zákoně jsou také vymezeny situace, kdy strážník není povinen provést zákrok nebo úkon k plnění úkolů. Strážník nemusí provádět zákrok v případě, když je pod vlivem léků, případně jiných látek, které významným způsobem snižují jeho schopnost jednání. Zákon také pamatoval na situaci, kdy strážník nebyl k provedení zákroku odborně vyškolen, ani vycvičen, a přitom povaha zákroku vyžaduje odborné vyškolení nebo vycvičení. K dalším možnostem, kdy strážník není povinen provést zákrok nebo úkon, patří situace, kdy je jasné, že zákrok

nemůže úspěšně dokončit nebo kdyby provedením zákroku došlo k maření úkolů bezpečnostního sboru.

Označení strážníka a dopravních prostředků obecní policie

Ministerstvo vnitra ČR stanovuje vyhláškou¹⁹ vzor odznaku obecní policie a jednotné prvky stejnokroje strážníků a označení motorových vozidel a dalších dopravních prostředků obecní policie. Stejnokroje strážníků nesmí být zaměnitelné například se stejnokroji příslušníků Policie ČR, celní správy, ozbrojených sil či požární ochrany. V dnešní době by se dalo říci, že poměrně problematickou oblastí v možnosti zaměnění osob ve stejnokrojích je okruh soukromých bezpečnostních agentur, které oblékají velmi často své členy do černých uniforem. Tím pádem se může běžně stát, že si občan splete ochranku v supermarketu, či bankovní ostrahu, se strážníkem.

K jednotným prvkům stejnokroje patří odznak obecní policie, který obsahuje nápis “OBECNÍ POLICIE“ nebo “MĚSTSKÁ POLICIE“ a identifikační číslo strážníka. Na odznaku, který nosí strážníci viditelně na pravé straně prsou, je vyobrazen velký státní znak ČR, nebo znak obce. Dalším prvkem stanoveným vyhláškou je černá, modrá nebo žlutá barva na svrchní části stejnokroje. Jedinou podmínkou k použití barev je, že žlutá barva nebude aplikována na pokrývku hlavy. Na přední nebo zadní straně horní části stejnokroje je umístěno černé, modré, žluté nebo bílé označení “OBECNÍ POLICIE“ nebo “MĚSTSKÁ POLICIE“. Tento nápis však musí být výrazně barevně odlišen od barvy podkladu. Označení lze umístit i na čelní část pokrývky hlavy, pokud se tam již nenachází odznak, či jiný symbol, obecní policie. Součástí uniformy je nášivka s názvem obce, v některých případech i s barevným znakem obce, kterou nosí strážníci na zákoutí levého rukávu (viz. Příloha A). Posledním stanoveným jednotným prvkem je modro-bílá šachovnicová páska. Tato páska je umístěna na pokrývce hlavy, ovšem lze ji vhodně použít i na jiné části stejnokroje strážníka. Další detaily uniformy může stanovit obecní zastupitelstvo v obecně závazné vyhlášce.

K jednotným prvkům označení dopravního prostředku, který je trvale určen k plnění úkolů obecní policie, patří bílá barva vozidla a modrý velký tiskací nápis “OBECNÍ POLICIE“ nebo “MĚSTSKÁ POLICIE“, který je umístěn na bočních stranách a na zadní části vozidla. Na bočních stranách je navíc pod tímto nápisem umístěn název obce v modré barvě, ovšem v menší velikosti písma.

---

¹⁹ Vyhláška MV ČR č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii

3.3.3 Oprávnění strážníků

Zákon stanovil strážníkům pravomoci k plnění úkolů v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti na území obce. Tyto pravomoci jsou, vzhledem ke specifickému vztahu k základním právům občanů, označovány jako oprávnění. V oblasti veřejného pořádku zákon přiznává strážníkům shodná oprávnění jako policistům, pouze s dílčími omezeními, která vyplývají z užšího rozsahu jejich působnosti.

Jednotlivá oprávnění strážníků podle § 11 a následujících zákona o obecní policii jsou *“oprávnění požadovat vysvětlení, oprávnění požadovat prokázání totožnosti, oprávnění předvést osobu, oprávnění odebrat zbraň, oprávnění zakázat vstup na určená místa, oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, oprávnění odejmout věc, oprávnění použití technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla, oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven a použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně strážníkem.“*²⁰

Z předcházejícího přehledu oprávnění jsou zajímavými, ale také diskutovanými body použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně strážníkem.

Použití donucovacích prostředků

V souvislosti s prováděním služebních zákroků jsou strážníci oprávněni použít donucovací prostředky. Ty se používají v případech, kdy není možné zjednat právo jiným způsobem. Strážník musí osobu, proti které zakročuje, vyzvat, aby upustila od protiprávního jednání slovy *“Jménem zákona“* s upozorněním, že použije donucovací prostředky. Podle konkrétní situace člen obecní policie zváží, který ze zákonem povolených prostředků použije, ovšem při používání platí zásada přiměřenosti. Strážník použije pouze takový donucovací prostředek, který je nezbytně nutný k překonání odporu pachatele.

Mezi obranné prvky, které se používají k překonání odporu nebo k zastavení, popřípadě odražení útoku osoby, patří hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany. Slzotvorné prostředky se používají především na volných prostranstvích. Strážník musí naprosto eliminovat možnost zasažení vlastní osoby, svých spolupracovníků nebo nezúčastněných osob. Zřejmě nejčastěji využívaným donucovacím prostředkem je obušek, jehož údery mají směřovat na části lidského těla, kde se nenacházejí životně důležité orgány. Pod použitím pout jako donucovacího prostředku se rozumí jejich přiložení na ruce osoby. Strážník využívá pout k předvádění či omezení osobní svobody.

---

²⁰ Ustanovení § 11 a následující zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

V případě tísňové situace strážníka, kdy není možnost využít jiných prostředků, lze k sebeobraně využít i úder služební zbraní. K využití tohoto prostředku však platí stejné podmínky jako pro použití služební zbraně. V případě, že protiprávní jednání bezprostředně ohrožuje život nebo zdraví nějaké osoby a současně jsou splněny podmínky pro použití služební zbraně, může strážník využít v průběhu zákroku další prostředek, a to hrozbu namířenou služební zbraní na pachatele. Poslední a nejdůležitější možností, která předchází použití zbraně je varovný výstřel ze služební zbraně. V krajním případě, kdy se ostatní donucovací prostředky minuly účinkem, strážník vystřelí s maximální opatrností do vzduchu nebo do země. Cílem varovné střelby je zamezení útoku nebo útěku nebezpečného pachatele.

Posledním donucovacím prostředkem, který je jmenován v zákoně, je technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla. Toto oprávnění se používá u osob, u kterých se předpokládá, že vozidlo použijí k útěku.

Použití psa

Namísto nebo vedle zmíněných donucovacích prostředků mají strážníci ze zákona oprávnění využít služebního psa, jehož použití se řídí podobnými pravidly. Služební pes musí projít náležitým výcvikem. Způsobilost zvířete k plnění služebních úkolů obecní policie ověřuje a osvědčuje Policie ČR. Povinností strážníka před použitím tohoto oprávnění je vydat výzvu s upozorněním, že v případě neuposlechnutí bude použito psa. Podle konkrétní situace se člen obecní policie rozhodne, jakým způsobem psa použije, zejména, zda s náhubkem, či bez ochranného košíku.

Obecní policie nejčastěji využívají psy při zákrocích proti skupinám osob, které narušují veřejný pořádek, při prohlídce rozlehlých a nepřehledných prostor či k zamezení fyzického napadení. Často i pouhá přítomnost psa u hlídky obecní policie odrazuje osoby od protiprávního jednání.

Použití služební zbraně

Zákon o obecní policii stanovil, že pod pojmem služební zbraň se rozumí krátká střelná zbraň. Podle zvláštních předpisů²¹ je držitelem zbraně obec. Základním předpokladem k výkonu tohoto oprávnění je nejen vyškolení a vycvičení, ale také permanentní udržování dovedností v používání zbraně.

---

²¹ Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů

Zákonnými důvody k použití služební zbraně jsou podmínky nutné obrany nebo krajní nouze. U těchto případů není strážník povinen využít alternativní možnost v podobě donucovacího prostředku. Druhým odůvodněním pro použití zbraně je zamezení útěku nebezpečného pachatele. Předpokladem je, že pachatele nelze zadržet jiným způsobem a použití donucovacích prostředků by bylo neúčinné.

Povinností strážníka, který se chystá použít střelnou zbraň, je vyzvat osobu, které se zákrok týká, aby upustila od svého protiprávního jednání s výstrahou, že použije služební zbraň. V situaci, kdy je ohrožen život nebo zdraví strážníka, či jiné osoby, a zákrok nesnese odkladu, se výzva s výstrahou nemusí vydávat.

Člen obecní policie, který využije tohoto oprávnění, musí dbát na opatrnost, aby neohrozil životy a zdraví nezúčastněných osob. Zároveň se musí snažit, co nejvíce šetřit život a zdraví osoby, proti které zákrok vede. Cílem zákroku tak není usmrcení osoby, ale pouze její zneškodnění.

Strážník je povinen o každém použití donucovacích prostředků, psa nebo zbraně neprodleně informovat osobu řídící obecní policii. O každém využití těchto oprávnění se sepisuje úřední záznam.

4 Městská policie Hradec Králové

Současná hradecká městská policie navázala na dlouholetou tradici v oblasti zabezpečování klidu, pořádku a bezpečí na území města. Královéhradecký purkmistr Collino vydal již v roce 1884 Služební řád obecní stráže královského věnného města Hradce Králové. Služební řád obsahuje nejen pokyny, které by bylo možné aplikovat na dnešní společnost, ale i instrukce, které jsou v současnosti přinejmenším podivuhodné. K nejzajímavějším ustanovením, podle mého názoru, patří pokyny týkající se závadné dlažby, šetření svátečních dnů a neoprávněného léčení. V případě, že policejní strážník zjistil porouchanou dlažbu, která byla nebezpečná pro chůzi, musel to neprodleně ohlásit a v noci opatřit takové místo lucernou. Pod šetřením svátečních dnů se rozumělo znesvěcení svátečních dnů hrubou prací. Strážník měl za úkol v takových případech zamezit osobě v konání práce a oznámit to svému nadřízenému. Instrukce o neoprávněném léčení se týkala situací, kdy se policejní strážník dozvěděl o neoprávněném způsobu léčení, například jedy. Takové jednání musel okamžitě ohlásit²².

Zásadním mezníkem v novodobé historii MpHK je přijetí vyhlášky o zřízení Městské policie Hradec Králové zastupitelstvem města 5. února 1992. Nově zřízený orgán města nahradil útvar MpHK, který fungoval v rámci Úřadu města HK od roku 1991. Díky fungujícímu útvaru a dlouhodobé a rozsáhlé přípravě, která předcházela přijetí vyhlášky, začala městská policie fungovat již v únoru roku 1992.

Ústřední pracoviště sídlilo v budově na Třídě SNP na Slezském předměstí. Během prvního roku existence MpHK fungovaly ve městě další tři služebny, které byly v průběhu let, vzhledem ke své nevhodné poloze, zrušeny. Tyto služebny se nacházely v místních částech Březhrad, Malšovice a Pouchov.

Při zahájení činnosti sloužilo u MpHK 28 strážníků, kteří absolvovali výcvik a mohli se prokázat osvědčením. V roce 1991 zastával funkci vedoucího útvaru MpHK J. Štěpánek, který zůstal ve vedoucí pozici krátce i po zřízení MpHK. Za dočasného vedení P. Marečka bylo 11. května 1992 vyhlášeno výběrové řízení na pozici ředitele MpHK. Řízení vyhrál Ing. Zdeněk Šrajer, který vedl královéhradeckou městskou policii od 1. února 1993 až do poloviny roku 2005.

---

²² Státní okresní archiv Hradec Králové, knihovní fond, signatura K01426. Hradec Králové : V. Götschner a syn, vlastní náklad, 1. 5. 1884, Služební řád obecní stráže královského věnného města Hradce Králové.

4.1 Základní informace

Ředitelem Městské policie Hradec Králové je od 7. června 2005 Ing. Miroslav Hloušek. K 1. dubnu 2010 pracovalo v Hradci Králové 119 strážníků. V současné době hlásí MpHK plný stav zaměstnanců, tudíž nové strážníky nepřijímá. Případní zájemci o zaměstnání na pozici strážníka se zavádějí do evidence.

Zaměstnanci MpHK jsou rozděleni do několika pracovišť. Dislokace služeben a jejich obvodů ve městě koresponduje s obvody Policie ČR. Hlavním sídlem útvaru Městské policie Hradec Králové je objekt v centru městské památkové rezervace v Dlouhé ulici č. p. 211. Centrální služebna pro obvod č. 1 sídlí v Čelakovského ulici č. p. 487. Na Třídě SNP 789, kde po zřízení MpHK bylo umístěno ústřední pracoviště, se dnes nachází centrální pracoviště obvodu č. 2. Strážníci z obvodu č. 3 sídlí na Třídě Edvarda Beneše 1414 na Moravském předměstí. Pracoviště dopravní skupiny, které má také charakter obvodní služebny, je umístěno ve Wonkově ulici v objektu bývalého Vertexu. Dopravní skupina ovšem působí na celém katastrálním území města. Psovodi sídlí, vzhledem ke své specifčnosti a větší náročnosti na prostor, v ulici Brněnské č. p. 88 na Novém Hradci Králové. V blízké budoucnosti se plánuje sestěhování MpHK do objektu bývalé továrny Delen, který leží ve strategické lokalitě mezi hlavním nádražím a centrem města.

4.2 Organizační struktura

Řízení MpHK spadá ke kompetencím primátora města Hradce Králové, kterým je v současnosti Oldřich Divíšek. Vrcholem organizační struktury MpHK je ředitel, kterému jsou podřízeni všichni zaměstnanci městské policie. Kandidáta na vrcholnou funkci navrhuje primátor města a posléze schvaluje městské zastupitelstvo. Před 1. lednem 2009 ředitele schvalovala Rada města HK.

K jasnému a oficiálnímu vymezení organizační struktury došlo až v roce 2005, kdy bylo jmenováno nové vedení MpHK. Do té doby neexistovaly specializované pozice a útvary a služební obvody městské policie pouze kopírovaly obvody Policie ČR. Nové vedení předložilo svoji koncepci rozvoje městské policie, jejíž součástí byl i Organizační řád městské policie. Důvodem pro vznik nové organizační struktury bylo především zvýšení efektivity organizace a řízení MpHK a zpřehlednění a jasné vymezení hierarchických vztahů.

Jak již bylo zmíněno, v čele královéhradecké městské policie stojí ředitel. Ten má k dispozici asistentku a právníka. Právník napomáhá nejen řešit stížnosti na postupy strážníků,

ale také podněcuje úpravu vnitřních směrnic a pokynů. Strážníci navíc mohou s právníkem konzultovat právní normy či svá oprávnění.

Zástupce ředitele zastupuje nejen ředitele městské policie v jeho nepřítomnosti, ale především má na starosti činnost městské policie v oblasti výkonu služby. Zástupci ředitele je podřízen velitel výkonu služby, který disponuje instruktorem přípravy. Velitel výkonu služby, který přímo řídí výkon plánování a průběžným hodnocením služeb, je nadřízen operačnímu středisku, psovodům, ostraze MMHK a jednotlivým velitelům obvodů a dopravní skupiny.

Zástupci ředitele jsou také podřízena tři oddělení, která zastřešují další činnosti městské policie. Za fungování jednotlivých oddělení jsou odpovědní jejich vedoucí. Přestupkové oddělení zpracovává, a případně dále řeší, veškeré přestupky, které odhalili strážníci MpHK. Pod oddělení prevence kriminality spadá nejen činnost v oblasti prevence, ale také tisková mluvčí městské policie. Chod oddělení materiálního a technického zabezpečení zajišťují 4 pracovníci, kterými jsou vedoucí, zásobovač a dva technici.

Současné organizační uspořádání bylo vytvořeno na základě schválené koncepce rozvoje městské policie, která obsahuje i vizi sestěhování MpHK do jednoho objektu. Především z tohoto důvodu je organizační struktura poměrně flexibilní.

5 Městská policie Pardubice

Historie MpP se začala psát 24. června 1992, kdy zastupitelé města přijali vyhlášku, která zřizovala Městskou policii Pardubice. Nezbytností pro nový orgán města bylo zvolení vhodných prostor pro služebnu. Město vybralo budovu v Pernerově ulici. Během prvního roku působení MpP byly otevřeny také další tři obvodní služebny, a to v Pardubičkách, Ohrazenicích a Rosicích nad Labem.

Strážníky bylo možné potkat v ulicích Pardubic, a to již od listopadu roku 1992, ve smíšených hlídkách se členy Policie ČR. Strážníci získávali tímto způsobem cenné zkušenosti. Samotná Městská policie Pardubice zahájila svoji činnost v lednu roku 1993. K lednu 1993 bylo u města zaměstnáno 34 strážníků, kteří prošli výcvikem, získali osvědčení a složili slib do rukou primátora. Jako zajímavost se dá uvést, že k prvnímu výběrovému řízení do nového orgánu města se dostavilo přes 200 zájemců. Prvním ředitelem MpP se stal Ing. Petr Kvaš, který zastává tuto funkci dodnes.

5.1 Základní informace

Ředitelem, který stojí v čele již od zahájení činnosti MpP, je Ing. Petr Kvaš. V současné době pracuje v Pardubicích 92 strážníků. Stejně jako v Hradci Králové, nehledá Městská policie Pardubice do svých řad nové strážníky.

V minulosti měl každý městský obvod vlastní služebnu. V současné době je zřízena jedna služebna pro dva sousední městské obvody, proto si MpP rozčlenila Pardubice pro své potřeby do čtyř obvodů. Ústřední pracoviště Městské policie Pardubice sídlí v Pernerově ulici č. p. 443. Obvodní služebna pro městské obvody Dukla a Svítkov se nachází v ulici Československé armády 2087. Služebna pro dva další sloučené obvody, kterými jsou Polabiny a Rosice nad Labem, sídlí v ulici Chemiků 128. Čtvrtá obvodní služebna pro Pardubičky a Dubinu se nachází v ulici E. Košťála č. p. 1014.

Objekty v ulicích Kostnická a Školská, které dříve sloužily jako obvodní služebny, nyní využívá městská policie spíše jako technické zázemí pro strážníky sloužící v přilehlých oblastech.

5.2 Organizační struktura

Stejně jako v Hradci Králové, tak i v sousedních Pardubicích spadá řízení MpP mezi kompetence primátora města Pardubic, kterým je v současnosti Jaroslav Deml. Městská

policie Pardubice se skládá z vedení MP, strážníků v přímém výkonu služby a strážníků v nepřímém výkonu služby.

Vedení městské policie tvoří ředitel MP, zástupce ředitele pro výkon služby, zástupce ředitele pro věci technické, velitel výkonu služby a technicko-hospodářští pracovníci. Ředitele jmenuje do funkce Rada města Pardubice a je nadřízen všem zaměstnancům MP. Na základě výběrového řízení se ustanovují zástupci ředitele. Stejně jako ředitel, jsou oba zástupci ředitele nadřízeni všem zaměstnancům. Zástupce ředitele pro výkon služby v nepřítomnosti plně zastupuje ředitele. V případě nepřítomnosti ředitele a zástupce ředitele pro výkon služby připadá zastupování na zástupce ředitele pro věci technické. Velitel výkonu služby je nadřízen všem strážníkům.

Strážníci v přímém výkonu služby se člení do obvodů podle územního členění města a do oddělení podle výkonu činnosti. O rozdělení podle územního členění města pojednává předchozí podkapitola. MpP se člení na 8 oddělení, kterými jsou oddělení obvodních hlídek, oddělení dopravy, oddělení výjezdových hlídek, oddělení psodů, oddělení jízdní policie, oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy, oddělení řešení přestupků a oddělení operačních města. Do posledních třech zmíněných spadají strážníci v nepřímém výkonu služby. Pro potřeby města a městské policie jsou zřízeny také dvě speciální skupiny, kterými jsou Pořádková jednotka a Skupina pro řešení krizových situací.

V každém ze čtyř obvodů je ustanoven velitel městského obvodu, který je nadřízen strážníkům, kteří spadají pod příslušný obvod. Velitel městského obvodu má také k dispozici svého zástupce. Podobná hierarchie existuje i v rámci oddělení, ovšem s rozdílem, že se vedoucí pozice nazývá velitel oddělení.

Nedílnou součástí pracovní smlouvy se strážníky je protokol o pracovním zařazení, který obsahuje zařazení strážníka do oddělení, funkce, obvodu a režim pracovní doby. Díky tomuto pracovnímu zařazení má strážník možnost v plném rozsahu využívat všech práv a povinností, které souvisí s jeho činností.

6 Porovnání městské policie v Hradci Králové a městské policie v Pardubicích

Statutární města Hradec Králové a Pardubice leží na území Východních Čech. Města mají společné i to, že je spojuje jedna řeka - Labe. I když je od sebe dělí přibližná vzdálenost 20 km, rozkládá se každé město v jiném kraji.

Město Hradec Králové s katastrální výměrou 10.563 ha²³ je krajskou metropolí Královéhradeckého kraje. K trvalému pobytu je v současnosti ve městě přihlášeno 95.808 obyvatel²⁴. Primátorem města je člen Občanské demokratické strany Ing. Oldřich Divíšek.

Statutární město Hradec Králové není rozčleněno na samosprávné městské části, ani městské obvody. Krajská metropole se skládá z celkem 21 místní části, kterými jsou například Kukleny, Nový Hradec Králové, Piletice, Slezské předměstí, či Věkoše.

Krajským městem Pardubického kraje jsou Pardubice, které mají katastrální výměru 7.771 ha²⁵. V metropoli má trvalý pobyt 90.684²⁶ obyvatel. Pardubický primátor se jmenuje Ing. Jaroslav Deml, který je, stejně jako jeho královéhradecký protějšek Oldřich Divíšek, členem Občanské demokratické strany.

Pardubice se člení na 8 městských obvodů, kterými jsou MO P I – střed, MO P II – Polabiny, MO P III – Dubina, MO P IV, MO P V, MO P VI, MO VII a MO VIII – Hostovice. Ve městě je evidováno celkem 32 místní části, kterými jsou například Cihelna, Ohrazenice, Pardubičky, Semtín, či Zámek.

6.1 Personální oblast

Jak již bylo zmíněno, městské policie dvou největších východočeských měst v současné době nepřijímají nové strážníky. Případní zájemci o zaměstnání se zavádí do evidence. Uvolněná místa se doplňují průběžně na základě výběrových řízení. Zákon o obecní policii stanovuje základní podmínky, které musí občan splnit, aby se mohl stát strážníkem. V pravomoci jednotlivých měst je pouze úprava detailních požadavků na zdravotní a tělesnou způsobilost uchazečů.

---

²³ Katastrální výměra pochází z *Města a obce online – portál územní samosprávy*, [online], [1996 – 2010], [cit. 2010-02-13]. Dostupný z WWW: <<http://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-4687.htm>>.

²⁴ Stav k 29. lednu 2010 dle *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online], [2010], [cit. 2010-02-13]. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/adresa/h/hrade/index.html>>.

²⁵ Katastrální výměra pochází z *Města a obce online – portál územní samosprávy*, [online], [1996 – 2010], [cit. 2010-02-13]. Dostupný z WWW: <<http://mesta.obce.cz/zsu/vyhledat-11765.htm>>.

²⁶ Stav k 5. únoru 2010 dle *Ministerstvo vnitra České republiky*, [online], [2010], [cit. 2010-02-13]. Dostupný z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/adresa/e/pardu/index.html>>.

Obě městské policie mají podobný postup pro přijímání uchazečů o zaměstnání. Prvním krokem uchazeče o zaměstnání je vyplnění žádosti o zařazení do výběrového řízení. Z důvodu maximální snahy o objektivitu přijímacího řízení se aplikuje více hledisek. První fází výběrového řízení jsou testy fyzické zdatnosti. Jednotlivé disciplíny fyzických testů jsou ohodnoceny podle předem stanovených tabulek. Vzhledem k současnému životnímu stylu populace je pro mnoho uchazečů tato fáze také konečnou. U MpHK po úspěšném splnění fyzických testů následuje pohovor před výběrovou komisí MpHK, kterou tvoří vedoucí zaměstnanci. Po kladném hodnocení komise následuje psychodiagnostické vyšetření, jehož výsledkem je názor psychologa, zda je uchazeč vhodný, či nikoliv, na pozici strážníka. U MpP jsou vstupní pohovory dále doplněny o psychologický pretest a vlastní psychofyziologické vyšetření.

Po splnění podmínky zdravotní způsobilosti a úspěšném projití výběrovým řízením je uchazeč přijat jako strážník čekatel. Čekatel se stane právoplatným strážníkem až po úspěšném absolvování přípravného rekvalifikačního kurzu a složení závěrečné zkoušky.

Z výše uvedeného se dá vyvodit, že MpHK i MpP aplikují velice podobné přístupy k uchazečům o zaměstnání. Tedy nedá se uvést, že by jedna městská policie měla jednodušší vstupní testy a nižší kritéria na uchazeče na pozici strážníka.

6.1.1 Ženy u městské policie

Jak u MpHK, tak u MpP převažují muži nad ženami, a to z několika příčin. Jako hlavní důvod by se daly uvést shodné přijímací požadavky pro obě pohlaví. Nejznatelněji se stejný přístup projevuje v oblasti fyzických testů. Bodové hodnocení jednotlivých disciplín v oblasti fyzické zdatnosti je stejné pro obě pohlaví, což je pro mnohé ženy nevýhodou. I přesto se v posledních letech počet žen u městských policiích zvýšil.

Dalším diskutovaným tématem je nasazení žen do rizikových oblastí měst. Všeobecně působí muži nejen autoritativněji na agresivní občany, ale také proti případným útočníkům použijí přiměřenou sílu, což je u některých žen, i přes vynikající fyzickou kondici a veškerou přípravu, problematické. V současné době jsou ženy v rámci městské policie, jak v Hradci Králové, tak v Pardubicích především zařazeny na oddělení prevence kriminality a na oddělení řešení přestupků.

Problematika žen u městské policie je řešena v rámci MpHK a MpP velice podobně. Jak již bylo výše zmíněno, u obou útvarů převažují muži nad ženami. Tento trend lze pozorovat i na základě podaných žádostí o výběrové řízení. Celkově se hlásí k městským

policiím více mužů, než žen. Podle mého názoru přetrvává názor z minulosti, kdy byla obecní policie čistě mužským sborem. Některé ženy se obávají, že by tuto práci nezvládly, jiné zase odrazuje převážně mužský kolektiv.

Ovšem na některá oddělení jsou ženy o něco vhodnější, než jejich mužští kolegové. Vhodným příkladem je oddělení prevence kriminality. Toto oddělení v rámci své činnosti navštěvuje nejrůznější školská zařízení. Vzhledem k tomu, že mají ženy větší schopnost empatie, vzbuzují u většiny dětí větší důvěru, než jejich kolegové - muži. V této oblasti jsou ženy pro městskou policii velkým přínosem.

6.1.2 Výhody a nevýhody zaměstnání u Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice

Stejně jako každé jiné povolání má i zaměstnání u městské policie své výhody a nevýhody. Při srovnání výhod, které nabízejí městské policie dvou největších východočeských měst, se dá dojít k závěru, že městská policie v Hradci Králové nabízí svým zaměstnancům podobné výhody jako městská policie v Pardubicích. Vzhledem k tomu, že většina nevýhod vyplývá ze samotné legislativy, tedy spíše z absence této problematiky v českém zákonodárství, není mezi negativy rozdíl. Nevýhody zaměstnání u městské policie jsou nejvíce znatelné v porovnání se služebním poměrem policistů u Policie ČR.

Nejen strážníci, ale i administrativní a další pracovníci městské policie mají nárok na příspěvek na stravování. Strážníci mají vyšší příspěvek na stravu oproti administrativním pracovníkům. Navýšení je zcela pochopitelné, jelikož uniformovaní příslušníci sboru slouží ve 12hodinových směnách.

Obě městské policie nabízí zajímavou a nestereotypní práci. Dá se uvést, že povolání strážníka se někdy chápe spíše jako poslání. Občan, který by se chtěl stát strážníkem, by měl ve svém životě zastávat a ctít zákon, a zároveň zachovávat individuální a spravedlivý přístup ke každému občanovi.

Poměrně rozhodujícím momentem pro každého uchazeče o zaměstnání je otázka, zda uzavírá pracovní poměr na dobu určitou, či neurčitou. Svým způsobem je tato oblast u městské policie poměrně spekulativním tématem. MpHK, tak i MpP nabízí jistý pracovní poměr na dobu neurčitou, ovšem při splnění předem daných podmínek. Základním předpokladem pro výkon povolání strážníka je splnění vědomostních zkoušek před komisí MV ČR. Příslušník městské policie bez platného osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu povinností a oprávnění strážníka obecní policie nemůže vykonávat své povolání. Jednou za tři

roky se musí každý strážník povinně účastnit tzv. prolongačních zkoušek²⁷. Příslušníci městských policií se díky těmto zkouškám dále vzdělávají a získávají přehled o novinkách v legislativě, které se týkají jejich činnosti.

V Hradci Králové prochází příslušníci městské policie každoročními fyzickými testy. Pro výkon tohoto povolání je fyzická kondice velmi důležitá, a proto je nezbytností fyzická příprava. Pardubičtí strážníci jsou motivováni k sebezdokonalování ve vybraných oblastech své činnosti finančním ohodnocením. Dosažené výsledky při každoročním přezkušování, například ve střelbě z pistole, fyzických testech či taktice služebního zákroku určují výši osobního ohodnocení.

Nevýhody zaměstnání u obou městských policií jsou stejné. K odstranění těchto negativ by byla zřejmě nutná změna české legislativy. Nevýhody jsou nejvíce patrné ve srovnání s Policií ČR. Strážníci nepracují ve služebním poměru, na rozdíl od policistů, a tím nemají nárok na mnohé sociální výhody, které jsou s tímto poměrem spojené.

Průměrné mzdy, které vychází z rozpočtu městské policie, a práce bez možnosti kariérního růstu nejsou pro mnohé strážníky dostatečnou motivací k práci. Z tohoto důvodu dochází k odlivu pracovních sil především k Policii ČR, či Hasičskému záchrannému sboru. Tyto bezpečnostní sbory nabízí nejen sociální výhody vycházející ze služebního poměru, ale také možný kariérní postup. Někteří strážníci míří raději do soukromého ziskového sektoru.

Jak již bylo zmíněno, podstatným negativem na zaměstnání u městské policie je absence sociálních výhod. Policistům jsou ze zákona přiznány výsluhové nároky. Například po šesti letech práce u Policie ČR vzniká nárok na odchodné a po 15 letech služby na výsluhový příspěvek. Zároveň po 15 letech trvání služebního poměru má policista nárok na ozdravný pobyt k upevnění zdraví, který trvá 14 dnů kalendářního roku. Vzhledem k tomu, že strážníci nejsou ve služebním poměru, nemají na žádnou z těchto výhod nárok.

Dalším aspektem, který mnohé zájemce o zaměstnání odradí, je represivní charakter práce ve vztahu k ostatním občanům a také přetrvávající špatná pověst městské policie u veřejnosti. Podle mého názoru se pohled občanů na městskou policii v poslední době o něco zlepšil. I když stále mnozí považují městskou policii za méněcennou a nepotřebnou. Tento dojem přizívují média, která upozorňují především na nedostatky a skandály, ale málokdy zmíní přínosy a dobře odvedenou práci.

Vzhledem k malé možnosti ovlivnění nabízených výhod zaměstnání, není v této oblasti mezi městskými policiemi v Hradci Králové a Pardubicích rozdíl.

---

²⁷ Pod prolongačními zkouškami se rozumí přezkoušení před komisí MV ČR k obnovení platnosti osvědčení strážníka obecní policie.

6.1.3 Vzdělávání strážníků

Vedení obou východočeských policí klade velký důraz na soustavné vzdělávání svých strážníků. Vzdělávání strážníků probíhá na více úrovních. Vzhledem k častým novelizacím české legislativy je teoretická příprava strážníků nutností. Strážníci zároveň prochází různými školeními a také pravidelným výcvikem.

Základním dokumentem pro výkon činnosti strážníka, jak již bylo zmíněno, je osvědčení o odborné způsobilosti. Zkouška k získání osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu povinností a oprávnění strážníka obecní policie se skládá ze dvou segmentů. První částí je písemný test, který obsahuje 40 otázek s výběrem ze tří různých odpovědí. Zároveň platí, že pouze jedna odpověď na danou otázku je správná. Po úspěšném složení písemné části následuje ústní část zkoušky. Strážník, popřípadě čekatel, si losuje jednu zkušební otázku, která zahrnuje tři podotázky. O úspěšném absolvování zkoušky rozhoduje zkušební komise hlasováním.

Vyhláška²⁸ stanovuje rozsah odborných předpokladů a výcviku čekatele a strážníka. Odbornými předpoklady se rozumí znalost legislativy v oblastech obecní policie, Policie ČR, krizového řízení a integrovaného záchranného systému, trestního práva, střelných zbraní a střeliva, bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, ochrany před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, obecního a krajského zřízení, přestupků a jiných správních deliktů, které spadají do působnosti obce, správního řízení, shromažďování a živnostenského podnikání.

Vzdělávání strážníků Městské policie Hradec Králové také probíhá nepřetržitě a dalo by se rozdělit na několik oblastí. Před zahájením letní turistické sezóny probíhá školení v oblasti zajišťování veřejného pořádku v souvislosti s provozem restauračních a jiných zařízení. Strážníci jsou proškoleni vedoucími jednotlivých odborů magistrátu. Tato školení nejčastěji vedou vedoucí odboru živnostenského, životního prostředí a správního. Příslušníci sboru dále prochází praktickým kurzem první pomoci, který je veden odborníky z Oblastního spolku Českého červeného kříže a Záchrané zdravotní služby. Hradečtí strážníci absolvují pravidelný výcvik v taktice služebního zákroku, použití donucovacích prostředků a zbraně. Vzhledem k tomu, že příslušníci sboru musí o událostech vést úřední záznamy, prochází i administrativním školením. Návrhy na další vzdělávání mohou pocházet nejen od vedení MpHK, ale i od jednotlivých velitelů obvodů. Ti mohou na poradách s vedením městské

---

²⁸ Vyhláška Ministerstva vnitra České republiky č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii

policie podávat své náměty na další možné oblasti vzdělávání strážníků a mohou tím pohotově reagovat na aktuální situaci v rámci svých obvodů.

Vzdělávání příslušníků Městské policie Pardubice probíhá ve 14ti denních intervalech na služebně MP. Pardubická městská policie má k dispozici na centrální služebně v Pernerově ulici odbornou učebnu, kde se konají jednotlivé semináře. V rámci tzv. školících dnů se provádí proškolení strážníků v oblasti znalostí zákonů, vyhlášek města a dalších předpisů. Během roku pořádá vedení MpP pro příslušníky sboru také semináře s odborníky z praxe. Nejčastěji se jedná o specialisty z oblasti legislativy, dopravy a dalších oborů, kterými jsou například kurzy poskytnutí první pomoci či pomoc obětem trestného činu. Pardubičtí strážníci, rovněž jako jejich hradečtí kolegové, v průběhu roku absolvují pravidelný výcvik ve střelbě z pistole, v sebeobraně a taktice služebního zákroku.

Příslušníci obou městských policí procházejí stejnými, případně velmi podobnými školeními, především z hlediska obsahu jednotlivých školení. Na výrazné odlišnosti ve vzdělávání strážníků není prostor vzhledem k poměrně úzkému vymezení činnosti obecní policie v české legislativě. Rozdílem mezi městskou policií v Hradci Králové a v Pardubicích je pouze odlišnost ve strategii a systému školení.

Vzdělání strážníků

Od 1. ledna 2009, kdy prošel zákon o obecní policii rozsáhlou novelizací, platí přísnější požadavky na uchazeče o práci strážníka. Největší změnou je podmínka minimálně středního vzdělání s maturitní zkouškou. Požadavek středoškolského vzdělání s maturitní zkouškou ovšem musí splnit i strážníci městské policie, kteří jsou již v pracovním poměru. Ze zákona vyplývá, že do 31. prosince 2015 si musí strážníci, kteří nesplňují úroveň dosaženého vzdělání, maturitní zkoušku doplnit. V opačném případě musí ukončit pracovní poměr. Výjimku z této povinnosti získali strážníci, kteří k 1. lednu 2009 dosáhli věku 45 let a minimálně třikrát úspěšně složili zkoušku z odborné způsobilosti před zkušební komisí MV ČR. U těchto příslušníků se předpokládá, že nedostatek vzdělání je plně vynahrazen dlouhodobou profesní zkušeností a opakovaným složením zkoušek z odborné způsobilosti.

U Městské policie Hradec Králové v současnosti pracuje 119 strážníků. Téměř polovina strážníků spadá do věkové kategorie mezi 30 a 40 lety, naopak nejméně příslušníků sboru náleží ke kategorii nad 51 let.

V současné době má drtivá většina strážníků MpHK jako nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou. Jeden strážník má ukončené vyšší odborné

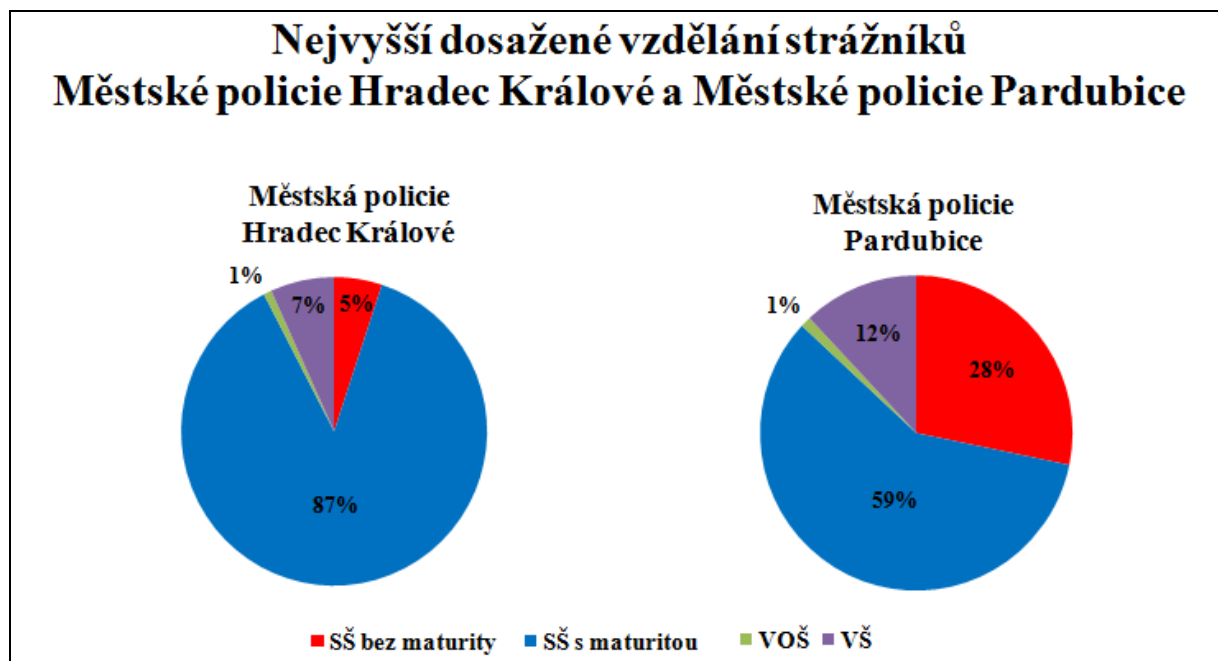
vzdělání a dalších 8 osob má vysokoškolský diplom. Z toho vyplývá, že pouze nízký počet příslušníků královéhradecké městské policie musí znovu zasednout do školních lavic jen kvůli splnění povinnosti dané zákonem. V současné době podmínku minimálně středoškolského vzdělání s maturitní zkouškou nespĺňuje 6 osob. Vzhledem ke zmíněné výjimce ze zákona si nemusí jeden strážník vzdělání doplňovat. Další 4 příslušníci sboru v současné době studují, přičemž dva by měli ukončit studium letos a další dva v roce 2012. Poslední strážník, který nespĺňuje kritérium, si již studium s maturitní zkouškou doplňovat nechce, proto ke konci roku 2015 musí ukončit pracovní poměr u MpHK.

Městská policie Pardubice disponuje celkem 92 strážníky, jejichž věkový průměr se pohybuje kolem 36 let. Nadpoloviční většina, přesněji 54 strážníků, dosáhlo středního vzdělání s maturitní zkouškou. Jeden příslušník městské policie ukončil vyšší odbornou školu a dalších 11 osob získalo vysokoškolské vzdělání. Naopak 26 osob má jako nejvyšší dosažené vzdělání střední školu bez maturitní zkoušky, tudíž v současnosti nespĺňuje zákonem stanovenou podmínku. Tito strážníci ovšem aktivně přistoupili na nový požadavek a v současné době si doplňují vzdělání. Vedení Městské policie Pardubice předpokládá, že do konce roku 2015 všichni stihnou splnit zákonem stanovenou podmínku.

Při porovnání obou městských policí je vidět, že věková struktura strážníků je velice podobná. Naopak v oblasti vzdělání se situace odlišuje. Pro znázornění je použit graf č. 1, který porovnává procenta strážníků Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice podle nejvyššího dosaženého vzdělání k únoru 2010. Jak je vidět, tak u obou MP má většina strážníků středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou, zatímco v Pardubicích je těchto strážníků 59 %, v Hradci Králové dokonce 87 %. Naopak MpP disponuje vyšším procentem osob s vysokoškolským vzděláním. Zásadní rozdíl je zřejmý v procentech strážníků se středoškolským vzděláním bez maturitní zkoušky. V Hradci Králové představují tito strážníci pouze 5 % z celkového počtu příslušníků sboru. V druhém východočeském krajském městě tvoří strážníci bez maturitní zkoušky 28 %.

U MpHK se nejspíš výrazně projevilo, že již od roku 2007 je jednou z podmínek pro přijetí dokončené středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou. Z tohoto důvodu nemá MpHK v současnosti větší problémy s novým požadavkem a jen malý počet strážníků si musí doplňovat vzdělání. U MpP se jedná o větší počet příslušníků sboru, ovšem na druhou stranu všichni aktivně přistoupili na nový požadavek a vzdělání si postupně doplňují.

Graf č. 1 – Nejvyšší dosažené vzdělání strážníků Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice

Zdroj: vlastní zpracování podle podkladů Městské policie Pardubice a *Strážníci bez maturity dostanou do pěti let padáka*, [online], [2005], [cit. 2010-04-03]. Dostupný z WWW: <http://hradecky.denik.cz/zpravy_region/policie_vzdelani_20100209.html>.

6.2 Veřejnoprávní smlouvy

Jednou z možností k zabezpečení veřejného pořádku na území obce je uzavření veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí. Na základě smlouvy vykonává obecní policie úkoly stanovené zákonem i na území smluvní obce. Této možnosti nejčastěji využívají menší obce, pro které by bylo zřízení vlastní obecní policie finančně neúnosné. Základní podmínkou pro uzavření veřejnoprávní smlouvy je, že obě obce leží na území stejného vyššího územně správního celku. S uzavřením, popřípadě změnou obsahu veřejnoprávní smlouvy, musí souhlasit krajský úřad.

Obsahem každé veřejnoprávní smlouvy je označení smluvních stran, rozsah úkolů a způsob úhrady nákladů. Pod pojmem označení smluvních stran si lze představit název obce, sídlo a osobu, která obec navenek zastupuje. V písemné dohodě se vymezí, zda strážníci na území smluvní obce vykonávají činnost v plném rozsahu podle zákona o obecní policii, případně i další úkoly, které vyplývají z obecně závazných vyhlášek obce, či pouze provádí vybrané činnosti, například odchyt zvířat. Ve smlouvě je rovněž stanoveno datum, od kterého obecní policie úkoly vykonává a způsob úhrady nákladů, které jsou spojené s výkonem zadaných úkolů, popřípadě další vypořádání vybraných pokut.

Obě východočeská statutární města, jak Hradec Králové, tak i Pardubice, mají uzavřeny s několika okolními obcemi veřejnoprávní smlouvy, které se týkají městské policie. Strážníci Městské policie Hradec Králové tak slouží v dalších třech obcích, kterými jsou Třebechovice pod Orebem, Předměřice nad Labem a Černilov. Uniformovaní příslušníci Městské policie Pardubice působí v dalších pěti obcích. Pardubičtí strážníci pomáhají obyvatelům Holic, Heřmanova Městce, Horního Jelení, Srnojed a Ostřešan.

Město Třebechovice pod Orebem leží 13 km východně od Hradce Králové. V minulosti mělo město určitou dobu zřízenou vlastní městskou policií, kterou tamní radnice později zrušila. V 90. letech sloužilo v Třebechovicích pod Orebem pět strážníků, kteří ovšem byli v řadě konfliktů v příbuzenském vztahu s obyvateli, což bylo značně neúnosné. V současné době slouží na území města v plném rozsahu Městská policie Hradec Králové. Hradečtí strážníci řeší především problémy s dopravou a špatným parkováním, měří rychlost a asistují při velkých kulturních a sportovních akcích. Za rok 2010 Třebechovice pod Orebem zaplatí statutárnímu městu Hradec Králové za 67 dvanáctihodinových směn 480.055 Kč.

Obec Předměřice nad Labem se rozkládá přibližně 7 km severně od Hradce Králové. Za službu městské policie zaplatí obec městu Hradci Králové celkem 192.840 Kč. Tato suma odpovídá nákladům na činnost v rozsahu dvaceti hodin měsíčně. MpHK nemusí v Předměřicích nad Labem řešit závažné problémy, nejčastěji se jedná, stejně jako v Třebechovicích pod Orebem, o problémy spojené s dopravou a špatným parkováním a měření rychlosti.

V obci Černilov, která leží 10 km severovýchodně od Hradce Králové, nevykonávají hradečtí strážníci činnost v plném rozsahu. Obec od MpHK vyžaduje pouze odchyt zatoulaných zvířat. Za poskytované služby platí Černilov ročně 5.898 Kč, přičemž každý výjezd MpHK do obce přijde obecní rozpočet na 983 Kč²⁹.

Největším městem s uzavřenou a zřejmě i nejdéle trvající veřejnoprávní smlouvou (od roku 2003), která se týká hlídek Městské policie Pardubice, jsou 17 km³⁰ severovýchodně vzdálené Holice. Nejvzdálenějším městem je východně položené Horní Jelení, které leží přibližně 26 km od Pardubic. Posledním městem, kde slouží pardubičtí strážníci je Heřmanův Městec, který se rozkládá 16 km jihozápadním směrem. Menšími obcemi, kde vykonává MpP úkoly na úseku zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku, jsou 2 km západně

---

²⁹ Ceny převzaty z *Peníze za pokuty "shrábne" Hradec*, [online], [2005], [cit. 2010-04-03]. Dostupný z WWW: <http://hradecky.denik.cz/zpravy_region/dopravni_police_pokuty_20091023.html> a z Usnesení z 38. zasedání Zastupitelstva města Hradec Králové.

³⁰ Vzdálenost a poloha obcí v celém odstavci je uváděna od statutárního města Pardubice.

vzdálené Srnojedy a Ostřešany, které leží 6 km jihovýchodně. V současnosti je navíc připravena smlouva s Mikulovicemi, které leží 6 km jižně od Pardubic.

Z veřejnoprávních smluv uzavřených mezi Pardubicemi a okolními obcemi vyplývá, že jednotlivé obce hradí ze svého rozpočtu městu Pardubice měsíčně paušální částku 5.000 Kč a částku na úhradu nákladů ve výši dané násobkem počtu vykonaných směn hlídky strážníků městské policie a to po celou dobu, kdy platí smlouva. Například v Horním Jelení³¹ jsou ve smlouvě dohodnuty dvanáctihodinové směny a v případě zkrácení směn, dochází k poměrnému snížení placené částky. Zároveň závisí na starostovi města, zda si služby MpP objedná, v opačném případě částku nehradí.

Při porovnání je zřejmé, že pardubičtí strážníci mají “na starosti“ při svých hlídkách rozsáhlejší území než jejich hradečtí kolegové. Ovšem činnost městských policí za hranicemi měst nemají na obyvatele statutárních měst velký dopad, jelikož tyto výjezdy tvoří jen malý podíl na ročním pracovním fondu městských strážníků. Náklady na zásahy hlídek hradí obce ze svého rozpočtu, přičemž tyto příjmy, a samozřejmě i výdaje ve stejné výši, jsou zapracovány do rozpočtů Hradce Králové a Pardubic. Vypořádání vybraných blokových pokut strážníky se řídí podle ustanovení v uzavřených veřejnoprávních smlouvách.

6.3 Technické vybavení

Obě městské policie mají při své činnosti k dispozici celou řadu moderních technických prostředků a zařízení. Tato vybavení pomáhají městským strážníkům plnit úkoly nejen během hlídek přímo v ulicích měst, ale i zefektivnit řídicí práci na jednotlivých pracovištích. Nezbytností je neustálá modernizace vybavení, jelikož tendence technického pokroku nelze zastavit. Na druhou stranu zcela zřejmým omezením pro potřebnou modernizaci jsou finanční prostředky. Městské policie musí hospodařit s přidělenými finančními prostředky z městského rozpočtu. Městské policie Hradce Králové i Pardubic se tak podle svých možností snaží doplňovat a nahrazovat zastaralé technické vybavení, zejména výpočetní techniku, záznamovou techniku, vozový park, střelné zbraně či radiostanice.

Hradečtí strážníci mají k dispozici nejen 13 automobilů, ale i dva motocykly legendární značky Harley-Davidson typu Electra Glide (viz. Příloha B). Použití těchto silných strojů pro potřeby obecní policie je v rámci České republiky raritou. Město Hradec Králové využilo nabídky od soukromé firmy na tříleté testování strojů, přičemž městská policie hradí pouze provozní náklady. Zapůjčené motocykly mají strážníci v provozu od roku 2009. Po

³¹ Veřejnoprávní smlouva dostupná z *Rada – Město Pardubice*, [online], [2010], [cit. 2010-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.pardubice.eu/urad/radnice/rada/zapisy/2008/rmp-33/priloha-12.pdf>>.

uplynutí testovací doby je jednou z variant i jejich případný odkup. Vedení MpHK již dříve zvažovalo nákup motocyklů, ovšem vždy dalo přednost jiným investičním akcím. Stroje, které byly dovezeny z Ameriky, jsou používány během reprezentativních akcí, při dopravních kontrolách a při kontrole odlehlých lokalit, chatových osad a sídlišť. Motocykly nejsou prvními dopravními prostředky, které Městská policie testuje. Například na jaře roku 2008 si vyzkoušeli hradečtí strážníci dvoukolová vozítka na elektrický pohon. Ovšem s ohledem na jejich vysokou pořizovací cenu, se od jejich nákupu upustilo. V současné době mohou občané a návštěvníci města Hradec Králové strážníky potkat také na bicyklech. Cyklohlídky městské policie, které mají k dispozici celkem 16 kvalitních a speciálně upravených jízdních kol, se pohybují především v centru a v okrajových částech města.

K dalšímu technickému vybavení, které usnadňuje MpHK práci, patří kamery, dvě přenosné databanky a jeden platební terminál umístěný na centrální služebně. Městský kamerový monitorovací systém se od svých počátků značně rozrostl a zmodernizoval. V roce 1999, kdy byl systém uveden do trvalého provozu, byly ve městě umístěny pouze 3 černobílé kamery, které neměly možnost většího přiblížení. V současné době je do vybraných lokalit rozmístěna celkem 21 kamera, které snímají barevně, mají možnost otáčení, přiblížení i nočního vidění. Situace sledovaná kamerami je nepřetržitě zaznamenávána a operační pracoviště MpHK ji průběžně vyhodnocuje.

Městská policie Pardubice disponuje celkem 13 vozidly. Strážníci také využívají 4 skútry značky Honda typu S-Wing 150. Tyto skútry byly pořízeny jako náhrada za vyřazené motocykly Jawa 350. Městská policie získala tři motocykly Jawa 350 bezúplatným převodem od MV ČR v roce 2006. Skútry poskytují městským strážníkům nejen větší pohyblivost v běžném městském provozu, ale i zpřístupnění některých oblastí. Tyto jednostopé dopravní prostředky lze využít k hlídkování v místech, která jsou běžně hlídkovým automobilům nedostupná. Strážník na skútru snadno projede k dopravní nehodě přes kolonu aut, což v případě automobilu není jednoduché. Pardubičtí strážníci využívají ke své činnosti také 17 vybavených jízdních kol. Příslušníci městské policie na bicyklech provádí nejen běžnou hlídkovou službu v odlehlejších částech města, ale především dohlíží na cyklisty a na chodce, kteří přecházejí vozovky.

MpP má k dispozici městský kamerový systém, 8 kamerových záznamových zařízení GPS ve vozidlech a jednu mobilní kameru. Městský kamerový systém, jehož účelem je především prevence pouliční kriminality, podchycení závadného jednání a sledování dopravní situace ve městě, byl uveden do provozu v roce 1997. Původních 7 kamer se podařilo městu

Pardubice ztrojnásobit na současný stav, který se tak dostal na počet 21 kamera. V roce 2006 došlo ke kompletní rekonstrukci operačního pracoviště, jejíž součástí byla výměna analogového záznamu obrazu kamerového systému za digitální.

Při porovnání technických prostředků a zařízení městských policí lze dojít k závěru, že hradečtí i pardubičtí strážníci mají k dispozici podobné vybavení. Z tohoto důvodu nelze ani říci, že by jedna městská policie měla výrazně zjednodušenou a ulehčenou práci díky své výbavě. Zřejmě jako největší diferenci v rámci technického vybavení lze uvést rozdíl mezi zapůjčenými motocykly Harley-Davidson MpHK a vlastními skútry MpP. Na první pohled je jasné, že hlavním rozdílem jsou technické parametry strojů. Strážník na motocyklu legendární značky působí autoritativně a u účastníků silničního provozu vzbuzuje respekt. Naopak provozní náklady na skútry jsou mnohem přijatelnější pro rozpočet městské policie.

Ze srovnání vyplynulo, že velmi podobnou oblastí jsou městské monitorovací systémy. Obě městské policie mají k dispozici 21 kameru, jejichž rozmístění ve městě je zveřejněno na internetu. Účelem systému v obou městech je zvýšení bezpečnosti občanů, zajištění veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti a přestupků. Moderní technika ovšem nenahrazuje hlídky strážníků v ulicích, jak by se mohli občané mylně domnívat. Kamerový systém pouze preventivně monitoruje vybrané lokality ke zlepšení tamní pořádkové situace. Rozdílem mezi monitorovacími systémy Hradce Králové a Pardubic je odlišné stáří technického vybavení. Operační pracoviště MpP prošlo náročnou a komplexní modernizací v roce 2006. Naopak hradečtí strážníci pracují v současné době s již zastaralejší technikou, která brání dalšímu rozšiřování kamerového systému. Vzhledem k plánovanému stěhování celé městské policie se dočká i operační středisko MpHK moderního vybavení.

6.4 Oddělení městských policí a jejich činnost

Každý strážník městské policie v Hradci Králové i v Pardubicích je zařazen do oddělení, které se specializuje na určitou oblast činnosti. Členění městských policí na jednotlivá oddělení vychází z organizačních struktur, které již byly popsány v předchozích podkapitolách³².

Oddělení MpHK by bylo možné, pro snazší pochopení, rozčlenit do dvou velkých skupin. Jednou by byla skupina s přímým výkonem služby, jejímž hlavním řídicím článkem je velitel výkonu služby, který plánuje a organizuje služby na základě získaných a vyhodnocených informací. Do jeho kompetencí spadá také hodnocení strážníků. Pod velitele

---

³² Organizační struktura Městské policie Hradec Králové zpracována v podkapitole 4.2 a organizační struktura Městské policie Pardubice v podkapitole 5.2.

výkonu služby spadají oddělení jednotlivých obvodů, dopravní skupina, operační středisko, psovodi a ostraha MMHK. Druhá skupina, do které se řadí oddělení prevence kriminality, přestupkové oddělení a oddělení materiálně technického zabezpečení, by se dala označit jako nepřímý výkon služby.

Celé město Hradec Králové je rozděleno do tří služebních obvodů. Cílem tohoto územního rozčlenění je delegování odpovědnosti za místní záležitosti veřejného pořádku na oddělení Obvodu 1, Obvodu 2 a Obvodu 3. Jednotlivá oddělení mají jasně stanovené své teritorium, kde plní úkoly uložené zákonem o obecní policii v plném rozsahu. Za každý obvod odpovídá velitel obvodu, který stojí v čele. Na plnění pravomocí a uložených povinností má velitel obvodu k dispozici svého zástupce a dalších 20 až 25 strážníků.

Na rozdíl od jednotlivých obvodů, které mají vlastní vymezené teritorium, dopravní skupina, která stojí na úrovni samostatného obvodu, působí na celém území města. Hlavním úkolem dopravní skupiny je dohled nad dodržováním pravidel silničního provozu a to nejen u dynamické dopravy, tedy u dopravních prostředků během jízdy, ale i u dopravy statické. Doprava v klidu zahrnuje zastavení, stání a zejména parkování vozidel. Strážníci mají například oprávnění měřit rychlost, odtahovat vozidla a používat technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla, který občané znají jako tzv. botičku. Dopravní oddělení řeší akutní stížnosti v terénu a zároveň pořizuje fotodokumentaci a sbírá další podklady, které se týkají dopravních přestupků. MpHK pořádala na hradeckém letišti také akci, která byla zaměřena na kontrolu funkčnosti a spolehlivosti tachometrů. Široká motoristická veřejnost si tímto způsobem mohla zkontrolovat nastavení tachometrů ve svých vozidlech. Ovšem z důvodu malého zájmu řidičů se tato akce v současné době již nepořádá.

Operační pracoviště soustřeďuje informace, které souvisí s činností městské policie a provádí jejich vyhodnocování. Do působnosti pracoviště spadá organizování, řízení a koordinace výkonu služby. Styk se širokou veřejností je zabezpečen pomocí tísňové linky 156, prostřednictvím které mohou občané podávat nejrůznější oznámení, která se týkají bezpečnostní situace ve městě. Zkušení strážníci, kteří působí na operačním středisku, analyzují přijatá oznámení, organizují a zabezpečují nutná opatření k ohlášeným událostem. Pracoviště dává pokyny jednotlivým hlídkám k zabezpečení neodkladných zásahů. Operační důstojník má ke své práci k dispozici městský kamerový monitorovací systém, radiosystém s přesnou lokalizací strážníků a další informační systémy. Prostřednictvím operačního pracoviště udržuje MpHK také spojení s operačními středisky složek integrovaného záchranného systému.

Oddělení psovodů MpHK zahrnuje celkem tři psovody a tři služební psy. Psovodi plní specifické úkoly. Jejich hlavní náplní práce je odchyt volně pobíhajících psů a dalších drobných domácích zvířat. K dalším činnostem patří například preventivní hlídková služba v chatových oblastech, okolí vodních ploch a městských lesů, dohled nad veřejným pořádkem ve městě v nočních hodinách či zajištění veřejného pořádku při konání velkých sportovních a kulturních akcí. U příležitosti různých akcí konaných v Hradci Králové prezentují psovodi široké veřejnosti činnost MpHK.

Dílní úkoly plní také městská policie při ostraze magistrátní budovy. Strážníci, kteří působí jako ostraha MMHK, mají za úkol chránit zaměstnance úřadu před agresivními návštěvníky a v případě potřeby proti nim adekvátně zasáhnout.

Chod oddělení prevence kriminality zajišťují tři pracovníci. Jedním ze strážníků, který je zařazen na toto pracoviště, je i tisková mluvčí, která mimo vlastní preventivní činnosti vydává i oficiální zprávy a stanoviska MpHK. Hlavní náplní práce OPK jsou besedy a přednášky v mateřských, základních a středních školách a pro seniory. Preventivní oddělení, podobně jako psovodi, prezentuje činnost MpHK pro veřejnost.

Hlavním úkolem přestupkového oddělení je řešení přestupků zjištěných hradeckými strážníky. Největší část prohřešků se týká oblasti dopravy. Součástí činnosti oddělení je zjištění majitele motorového vozidla, který spáchal prohřešek a nenacházel se v době provinění u vozidla, zpracování a odeslání výzvy k podání vysvětlení. Strážníci případně na tomto pracovišti dále řeší přestupek v blokovém řízení.

Oddělení materiálně technického zabezpečení zajišťuje chod MpHK z materiálního hlediska. Zaměstnanci tohoto pracoviště se zejména starají a spravují movitý i nemovitý majetek, vozový park a další části technické podpory přímého výkonu služby. Neméně důležitou činností oddělení je také zajištění výstroje a výbroje městských strážníků.

Kromě vyjmenovaných oddělení má Městská policie HK vytvořeny také specializované skupiny a pozice. Ke skupinám, které byly vytvořeny k zajištění specializovaných činností, patří například výjezdová skupina, cyklohlídka, obsluha kamer, skupina střed, která zajišťuje zejména pořádek a parkování v centru města, či podpůrná skupina, která zajišťuje především oznámení na tísňovou linku. Ke specializovaným pozicím, které vznikaly postupně jako odezva na potřebu zajištění konkrétních úkolů, patří například strážník – okrskář či strážník – odchytář.

Strážníci Městské policie Pardubice se člení do oddělení dle výkonu služby a do obvodů dle územního členění města. Obvodní oddělení se nachází ve městě celkem čtyři. K

oddělení dle výkonu služby, které jsou jednotkami bez územní příslušnosti, patří oddělení operačních města, přestupkové, dopravní skupina, psovodi, jízdní oddíl, prevence a výjezdové skupiny.

Rozčlenění města na čtyři obvody a rozložení lidských zdrojů je navrženo tak, aby byla naplněna podstata činnosti městské policie, která spočívá hlavně v zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Základním předpokladem pro tuto činnost je místní znalost, zejména znalost problematických míst a povědomí o dění v obvodu. Prostřednictvím obvodních oddělení je tedy především zefektivněna činnost hlídkové služby a zajištěna neustálá přítomnost strážníků v obvodech. Největší nároky jsou kladeny na oddělení, které zahrnuje centrum města, tedy obvod I. Pod tento služební obvod spadá 22 strážníků. Na ostatních obvodních pracovištích je počet pracovníků vyrovnán. Na obvodu II, III a IV slouží vždy po devíti strážnících.

Oddělení operačních města, kde pracuje šest strážníků, je jednotkou bez územní příslušnosti. Na tomto pracovišti se vyhodnocují obdržené informace nejen od jednotlivých hlídek, ale i od řadových občanů města, kteří mohou podávat oznámení o událostech prostřednictvím tísňové linky. K činnosti operačních důstojníků patří také monitorování vybraných částí města pomocí kamer. Veřejnost je na přítomnost městského dohlížecího kamerového systému upozorněna pomocí informačních tabulí, které jsou umístěny v lokalitách, které jsou sledovány. K dalším zařízením, která strážníci obsluhují, se řadí například i pult centrální ochrany objektů. Na PCO jsou napojeny objekty, které jsou chráněny elektronickým zabezpečovacím systémem. V případě narušení objektu se vyše signál a obsluha pultu reaguje vysláním hlídky k prověření situace. Pracovníci oddělení operačních města také zaznamenávají množství jednotlivých případů, například počty odchytů psů a dalších zvířat, odvozů na záchytnou stanici či počet použití donucovacích prostředků.

Přestupkové oddělení plní represivní činnost MpP, která je veřejností vnímána poměrně negativně. Tři strážníci, kteří na oddělení slouží, se zabývají přestupky ve dvou základních oblastech, kterými jsou doprava a veřejný pořádek. Prohřešky v oblasti dopravy, do které spadá i dohled nad parkovacím systémem v centru města, jednoznačně přesahují počet řešených přestupků v oblasti veřejného pořádku. Mezi nejčastější přestupky v dopravě v Pardubicích patří porušení zákazu zastavení, zastavení na vyhrazeném parkovišti a neplacené stání. K častým přestupkům na úseku veřejného pořádku se řadí jízda, či stání na plochách veřejné zeleně, volné pobíhání psů, či rušení nočního klidu.

Dopravní skupina dohlíží na dodržování pravidel silničního provozu, a tím napomáhá ke zlepšení situace v městské dopravě. Pravomoci dopravní skupiny, která čítá pět strážníků, se velice často mění, především z důvodu poměrně častých novel zákona o obecní policii. Například měření rychlosti provádí pardubičtí strážníci pouze v obcích v rámci veřejnoprávních smluv. Měření rychlosti na úsecích označených dopravními značkami ztrácí smysl, proto toto oprávnění v současné době MpP na území města nevyužívá. Dopravní skupina často využívá technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, u kterého byl nově zaveden v loňském roce manipulační poplatek. V mimořádných případech strážníci přistupují k odtažení vozidla.

Oddělení psovodů zahájilo svoji činnost v roce 1995 se dvěma služebními psy. V současné době působí na oddělení celkem čtyři psovodi (dva strážníci specialisté a dva obvodní strážníci sloužící se služebním psem) a čtyři služební psi. Práce psovodů spočívá v kontrole míst s nadprůměrným výskytem problémových osob a odlehlých oblastí města, kterými jsou například skládky, zahrádkářské a chatové oblasti. Dalšími úkoly oddělení jsou odchyty toulavých zvířat a zabezpečování veřejného pořádku při mimořádných akcích, kterými jsou zejména sportovní utkání a demonstrace.

Jízdní oddíl vznikl v květnu roku 2002 nákupem tří starokladrubských koní (viz. Příloha C). V současné době slouží u jízdní služby MpP pět strážníků, kteří mají k dispozici čtyři služební koně. K činnostem tohoto oddílu patří především hlídková činnost v celém městě a účast na různých akcích nejen v Pardubicích, ale i v dalších městech. Pardubičtí strážníci na koních se prezentují v rámci nejrůznějších přehlídek, závodů či ukázek výcviku. Jízdní oddíl plní také reprezentační funkci na Velké Pardubické steeplechase, která je každoročním vrcholem akcí konaných v Pardubicích.

Oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy přispívá ke zvyšování bezpečnosti široké pardubické veřejnosti. Na oddělení působí tři strážníci, kteří prostřednictvím přednášek, besed, prezentací a účasti na nejrůznějších akcích posilují preventivní působení MpP. Činnost pracoviště je zaměřena především na školáky, mladistvé osoby a seniory.

Pro potřeby města a městské policie jsou zřízeny dvě speciální skupiny – Pořádková jednotka a Skupina pro řešení krizových situací. Pořádková jednotka zajišťuje veřejný pořádek na sportovních utkáních, z tohoto důvodu jsou vybraní strážníci pravidelně cvičeni a prochází odbornou přípravou v oblasti sebeobrany, taktiky zákroku a znalosti psychologie davu. Skupina pro řešení krizových situací je cvičena k zajištění základních záchranářských

prací. Členové této skupiny prochází výcvikem například v oblasti lezení, hasičských prací, potápění, první pomoci či práce s motorovou pilou.

Při porovnání činnosti jednotlivých oddělení MpHK a MpP lze dojít k závěru, že existují určité odlišnosti. Pardubické oddělení operačních města prošlo v roce 2006, i díky dotaci z MV ČR, kompletní rekonstrukcí. Oproti tomu hradecké operační středisko na zásadní modernizaci stále čeká. Zastaralá technika je jedním z důvodů, který brání rozrůstání kamerového systému ve městě. Tento problém by měla vyřešit plánovaná centralizace služeben, v rámci které by mělo vzniknout nové moderní operační středisko. Stěhování čeká také hradeckou dopravní skupinu. Rozdílem mezi dopravními skupinami MpHK a MpP je značně odlišný počet strážníků - v hradecké dopravní skupině slouží 22 strážníků, zatímco do pardubické skupiny je zařazeno pouze 5 příslušníků MP. MpHK také napomáhá prosazovat Integrovaný systém parkování s firmou Atol. Společné hlídky zaměstnance firmy Atol a městského strážníka jsou hradeckou veřejností velmi kritizované. Tyto hlídky ovšem pomáhají zefektivnit dohled nad systémem parkování ve stanovených zónách. Hlavním rozdílem v rámci celých oddělení je existence jízdního oddílu u MpP, který je založen na dlouhé historii dostihového sportu ve městě. K zajímavým činnostem pardubické městské policie v loňském roce patřilo pravidelné představování jednotlivých oddělení MpP veřejnosti v Českém rozhlase Pardubice.

Ovšem na druhou stranu lze nalézt i velice podobné, ne-li shodné, znaky. Město Hradec Králové je pro potřeby městské policie rozděleno do tří obvodů, které kopírují služební obvody Policie ČR. Městská policie Pardubice měla do roku 2005, kdy došlo ke změně organizační struktury, celkem sedm služeben - v každé městské části jednu. V současnosti se člení MpP na čtyři obvody, tím pádem došlo ke sjednocení územní působnosti s Policií ČR. K činnostem, které vykonávají strážníci obou městských policií, patří například ranní dohled u frekventovaných přechodů pro chodce v blízkosti základních škol, doručování písemností, odchyt toulavých zvířat, kontroly městských parků, sportovišť a dětských hřišť či asistence při otevírání a exekuci městských bytových a nebytových prostorů. Obě městské policie nasazují zvýšený počet strážníků na mimořádné akce, kterými jsou například v Hradci Králové Slavnosti královny Elišky, Hip Hop Kemp, či Město na kolech a v Pardubicích Zlatá přilba, Aviatická pouť, či Městské slavnosti.

6.5 Oddělení prevence kriminality

MpHK i MpP plní důležitou roli na poli prevence kriminality. Oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy MpP zahájilo svoji činnost v létě roku 1997, oproti tomu

oddělení prevence kriminality MpHK vzniklo o pět let později, tedy v roce 2002. Zajímavostí je, že počet strážníků na OPK MpHK a MpP je shodný, tři pracovníci.

Činnost obou oddělení je zaměřena především na rizikové kategorie obyvatel, kterými jsou děti, mladistvé osoby a senioři. Tyto skupiny jsou oslovovány prostřednictvím bezplatných preventivních programů, které mají nejčastěji formu přednášek nebo besed. Programy jsou zaměřené na bezpečné chování, základy právního vědomí, bezpečný pohyb v silničním provozu, sociálně patologické jevy a na další nebezpečí, se kterými se mohou lidé setkat. K dalším činnostem OPK obou městských policíí patří například pořádání různých dětských soutěží či realizace dalších akcí pro širokou veřejnost.

6.5.1 Preventivní činnost pro mateřské a základní školy

MpHK již nyní nabízí hradeckým mateřským a základním školám celou řadu tematických besed na příští školní rok, z nichž část na sebe navazuje. Pro MŠ a 1. třídy ZŠ je určen projekt "Vidět a být viděn", který je zaměřen na bezpečné chování na ulici a přecházení přes silnici. Téma "Bezpečné chování" je zaměřeno na žáky od 1. do 3. tříd. Strážníci školáky seznamují se zásadami bezpečného chování, způsobem komunikace s neznámou osobou či s tísňovými telefonními čísly. Děti se formou her učí, jak se orientovat v neznámém prostředí a včas přivolat pomoc. Projekt "Malý kriminalista" rozvíjí u žáků 2. tříd zejména pozornost, paměť a pečlivost. Děti během hry odhalují tajemství svědecké výpovědi, především důležitost popisu pachatele a místa události. Kromě dopravní výchovy je pro žáky 4. a 5. tříd určeno také téma "Šikana", u kterého je kladen důraz na kamarádství a přátelství. Strážníci přibližují pocity šikanovaného a zdůrazňují důležitost odhalení problému. Pro 5. třídy je navíc určena beseda "Městská policie", která představuje dětem službu strážníka a jeho uniformu, oprávnění a povinnosti strážníků, identifikační znaky MP a rozdíly mezi MP a Policií ČR.

Beseda "Šikana – Kyberšikana" je přiměřená věku žáků 6. tříd. Strážníci rozebírají důsledky i trestně právní následky šikany, a zároveň se snaží nastínit pocity nejen oběti, ale i útočníka. Pro 6. a 7. třídy jsou určena dvě témata. Přednáška "Kompetence a činnost městské policie" představuje školákům oprávnění a povinnosti strážníků na praktických příkladech a přibližuje službu a jednotlivé specializace strážníků. Téma "Právo, morálka, odpovědnost" se zabývá historickým vývojem a významem práva, následky jeho porušením a dopadem sankcí. Žáci na příkladech rozlišují morální chování od nemorálního a případy, kdy je člověk za své činy odpovědný. Žákům 8. tříd je nabízena beseda "Právo v praxi", která rozšiřuje právní povědomí školáků zejména v oblasti základních lidských práv, přestupkového zákona, trestní

odpovědnosti a sankcí. Téma “Přestupky a trestné činy“, které odhalí především rozdíl mezi přestupkem a trestným činem, je vhodné pro 8. a 9. třídy. Pro dívky těchto tříd je určen také “Minikurz základních prvků sebeobrany pro dívky“, který se skládá z teoretické a praktické části. Účastnice se učí chovat odpovědně a bezpečně a předcházet nebezpečí. Následující dvě témata jsou zaměřena na žáky 9. tříd. Přednáška na téma “Domácí násilí“ objasňuje problematiku této trestné činnosti a možnosti jejího řešení. Během besedy “Jednání s neznámými lidmi, předcházení rizik“ se seznamují chlapci a dívky se zásadami bezpečného chování ve dne i v noci a způsoby komunikace s neznámými osobami.

Součástí veškerých akcí a preventivních materiálů pardubického OPK je maskot městské policie Pepík Pozordej, kterého navrhl chrudimský výtvarník Mgr. Libor Škrlík. Maskot, kterého MpP používá od roku 2008, nejen doplnil a sjednotil všechny materiály pro děti jako například omalovánky, pexeso či reflexní vesty, ale slouží i jako podnět pro různé soutěže. Úkolem dětí již bylo najít jméno nebo namalovat vhodné vozítko pro maskota MP.

MpP začíná s preventivní činností v mateřské škole. Beseda s předškoláky, která probíhá formou hry, se skládá ze dvou částí. Úvodní část si vybírají učitelky MŠ z témat “Kontakt s cizí osobou“, “Kontakt se psem nebo jiným toulavým zvířetem“, “Nález injekční stříkačky“ a “Dopravní výchova (chodec a malý cyklista)“, druhá část je vždy na téma “Bezpečné chování doma a na ulici“. Oddělení předškoláků po besedě získá obrázky s preventivní tematikou a reflexní vestičky. V roce 2009 oslovilo OPK 952 předškoláků ve 32 mateřských školách.

Během besedy “Co nevíte o městské policii“, která je určena pro 1. a 2. třídy, se žáci dozvědí o tísňových telefonních číslech, zásady chování k neznámým lidem a zvířatům a o dalších hrozících nebezpečích. Pod tématem pro žáky 3. třídy “Co by měly děti vědět“ se skrývá problematika pořádku ve městě a různých přestupků. Na celém prvním stupni zároveň probíhá dopravní výchova.

Se žáky 6. tříd je besedováno na téma “Právo, morálka a odpovědnost“. Strážníci vysvětlují rozdíly mezi právem a morálkou a následky porušení pravidel ve společnosti. Pro 7. třídy je připravena beseda “Základní lidská práva a svobody“, během které se školáci seznamují se samotnou podstatou lidských práv a svobod a vztahy mezi právy, povinnostmi, svobodou a odpovědností. Téma “Trestní zákon a zákon o odpovědnosti mládeže“ objasňuje žákům 8. tříd nejen funkci trestního práva pro společnost, ale také jeho základní pojmy. Další seznámení s trestním zákonem, zejména v oblasti rasismu, drog a šikany, obsahuje beseda “Sociálněpatologické jevy v trestněprávním kontextu“ pro 9. třídy. Žákům 6. a 9. ročníků jsou

také promítány videokazety s příběhy, které se zakládají na skutečných událostech. Videokazeta “Nechte mě bejt“ se týká pohlavního zneužívání, šikany, znásilnění a manipulace s výbušninou, druhá kazeta se jmenuje “Když musíš, tak musíš“ a pojednává o drogové problematice. Po projekci následuje beseda se strážníky o shlédnuté tématice.

Strážníci OPK MpHK i MpP se účastní odborných seminářů a kongresů, kde získávají nové náměty pro svoji práci. Na základě nově nabytých znalostí se projekty vyvíjí a aktualizují. Důležitou roli v preventivní činnosti totiž hraje aktuálnost problematiky. Z tohoto důvodu mají obě OPK témata besed zaměřena do stejných oblastí. Besedy jsou vždy přiměřeny věku a schopnostem účastníků. Hradecké i pardubické MŠ a ZŠ mají o preventivní programy velký zájem. Bohužel časové a kapacitní možnosti OPK jsou omezené, z tohoto důvodu musí obě městské policie některé zájemce odmítnout.

6.5.2 Preventivní činnost pro střední školy

Činnost OPK MpHK není zaměřena pouze na ZŠ, ale i na střední školy, které mají na výběr z celé řady tematických okruhů. Téma “Kompetence a činnost městské policie“ se zabývá historií MP, oprávněními a povinnostmi strážníků a rozdíly mezi MP a Policií ČR. Beseda “Pojem přestupku a trestného činu“ objasňuje trestní odpovědnost, sankce a rozdíl mezi přestupkem a trestným činem. Téma “Právo, morálka, odpovědnost“ klade důraz na dodržování zákonů, strážníci během přednášky také přibližují historii práva a souvislosti mezi morálkou a odpovědností. Přednáška “Jak předcházet rizikovým situacím a jak se chovat k neznámým lidem“ je založena na obecných zásadách bezpečného chování a způsobu komunikace s neznámými osobami. Strážníci na besedě nazvané “Domácí násilí“ se zabývají celou problematikou této trestné činnosti a možnými způsoby jejího řešení. Téma “Svěddecká výpověď“ objasňuje rozdíl mezi svědeckou výpovědí a výslechem a klade důraz na důležitost svědectví. Posledním nabízeným projektem MpHK pro středoškoláky je “Minikurz základních prvků sebeobrany“, kde se ženy a dívky učí základům obrany při napadení.

Také MpP nabízí preventivní přednášky a besedy pro pardubické střední školy a střední odborná učiliště nejen v oblasti trestního práva a trestní odpovědnosti, ale i v jiných problematických sférách. Strážníci v besedě “Závislosti“ upozorňují na nebezpečí při konzumaci drog, alkoholu, tabáku, hazardu a léků a možné dopady na jejich uživatele. Téma “Šikana“ přibližuje středoškolákům nejen formy šikany a její řešení, ale i možnou pomoc obětem a postihy agresora. Beseda “Rozdíly mezi lidmi“ se zabývá oblastí předsudků, diskriminace a rasové a náboženské nesnášenlivosti. Projekt “Psychologie davu, vandalismus,

extremismus“ klade důraz na dynamiku davu a problematiku vandalství. Strážníci během besedy “Domácí a sexuální násilí“ diskutují se středoškoláky především o pohlavním zneužívání, znásilnění a ochraně a pomoci oběti. Dalšími nabízenými tématy jsou “Rodinné vztahy, týrání dětí a útky z domova“ a “Prostituce a obchod s bílým masem“.

Obě OPK si uvědomují zranitelnost dnešní dospívající mládeže, z tohoto důvodu zpracovala celou řadu programů. Pardubická preventivní činnost je zaměřena více do praktické roviny a na specifická a ožehavá témata. Středoškoláci v Hradci Králové jsou zase informováni více teoreticky. Na druhou stranu hradečtí strážníci nabízí výuku sebeobrany, která se v dnešní době pro dívky stává nezbytností.

6.5.3 Preventivní činnost pro seniory

Senioři se velmi často stávají kvůli své bezmezné důvěřivosti oběťmi trestné činnosti a podvodů. Z tohoto důvodu je této skupině obyvatel věnována velká pozornost v řadě projektů obou městských policí.

Hradecké OPK připravilo pro seniory a zdravotně handicapované osoby tři okruhy přednášek a besed. Prvním tématem je bezpečné chování, kdy se strážníci snaží spoluobčany upozornit na zásady bezpečného chování nejen doma, ale i na ulici. Další nabízená přednáška se týká oblasti domácího násilí, jehož častými oběťmi se stávají právě senioři, kteří sami nemají dostatečnou sílu na obranu. U této trestné činnosti jsou bohužel oběti s pachateli často v úzkém příbuzenském vztahu, z tohoto důvodu mají oběti domácího násilí strach cokoliv nahlásit, jelikož se obávají případné osamělosti. Třetím přednášeným tématem jsou pravidla silničního provozu. Senioři si během přednášky nejen zopakují základní pravidla a povinnosti účastníka silničního provozu, ale seznámí se i s novými pravidly. Posluchačům jsou také připomenuty povinnosti chodce, cyklisty, povinná výbava jízdního kola a důležitost používání reflexních prvků. Strážníci zároveň upozorňují na nejčastější dopravní přestupky a na nebezpečná místa ve městě. Za rok 2009 realizovali strážníci dvě přednášky, kterých se zúčastnilo přibližně 70 seniorů.

Preventivní činnost pro pardubické seniory se dá rozdělit do tří bloků – besedy, akce pro seniory a Seniorprogram. Jednotlivé besedy pro kluby důchodců nebo centra pro seniory jsou zaměřeny zejména na nebezpečí podvodů a krádeží a na činnost MpP. Strážníci poskytují seniorům cenné rady, které přispívají k ochraně vlastního bezpečí, života a majetku. Kromě besed pořádá OPK i mnoho dalších akcí pro seniory. V loňském roce se jednalo například o návštěvu jízdního oddílu, prohlídku služebny či o střelbu z laserové pistole na služebně MpP.

Vrcholem preventivní činnosti pro seniory je Seniorprogram, na kterém se podílí kromě MpP také Magistrát města Pardubic, Oblastní ředitelství cizinecké policie HK a Český rozhlas Pardubice. Cílem akademie, která se skládá z šesti tematických besed, je zvýšení bezpečnosti pardubických seniorů. Posluchači se postupně seznámili například s činností MP, trestním zákoníkem, prevencí domácího násilí, řečí těla či první pomocí. Seniorprogram bude ukončen 13. května 2010, kdy budou účastníkům slavnostně předány certifikáty.

Preventivní činnost MpHK i MpP je založena na podobných principech a vychází z aktuálních problémů seniorů. Pardubické oddělení prevence kriminality navíc loni na podzim spustilo Seniorprogram, který se setkal se silnou odezvou. K výhodám MpP navíc patří vlastní učebna na centrální služebně. Prostory tak lze využít nejen k setkání se seniory. Naproti tomu se přednášky pro seniory pořádané MpHK konají na “domácí půdě“ seniorů, tedy v Harmonii I. a II. a Domově důchodců na Novém Hradci Králové.

6.5.4 Dopravní výchova na školách

Hradecké dětské dopravní hřiště u Všesportovního stadionu v Malšovicích spravuje Správa nemovitostí Hradec Králové. Vzhledem k plánované rekonstrukci přilehlého fotbalového stadionu se dopravní hřiště v budoucnosti přemístí, vybranou lokalitou je místní část Třebeš. MpHK se aktivně podílí na přípravách nového dětského dopravního hřiště.

Děti mají možnost se s dopravní výchovou, kterou vyučuje MpHK, setkat již v mateřské škole a 1. třídě základní školy. Tato výuka, která probíhá formou hry, je zaměřena na základy bezpečného pohybu v silničním provozu, zejména na bezpečné přecházení. Další vyučovaná dopravní výchova je určena především pro žáky 4. a 5. tříd ZŠ. Výuka probíhá během celého školního roku a skládá se z teoretické a praktické části. Během teoretické části se žáci seznamují se základními pravidly silničního provozu, povinnostmi chodce a cyklisty a povinnou výbavou jízdního kola, správným chováním účastníka silničního provozu a s dopravními přestupky, kterých se nejčastěji děti dopouští. Praktická část výuky, na které spolupracuje s MpHK také Český červený kříž a Dům dětí a mládeže Smiřice, probíhá na jaře a na podzim na dopravním hřišti v Malšovicích. Na hřišti mají žáci možnost uvést své teoretické znalosti do praxe. Strážníci dohlíží na správnou jízdu cyklistů a dodržování dopravních předpisů. Pracovníci ČČK zase procvičují s dětmi základy první pomoci. Celkově se na dopravním hřišti výuky zúčastnilo během 84 výukových lekcí 1.366 žáků ZŠ.

Dětské dopravní hřiště, které spravuje Městská policie Pardubice, je primárně určeno k výuce dopravní výchovy. Po rozsáhlé rekonstrukci bylo dopravní hřiště na Dukle nově otevřeno v roce 1999, ovšem stále probíhá dostavba dalších dětských hracích prvků.

Dětské dopravní hřiště je přístupné od dubna do října. Dopoledne pracovních dní využívá prostory MpP pro organizovanou výuku žáků základních škol. Během odpoledních hodin, víkendů a prázdninových měsíců je hřiště otevřeno pro širokou veřejnost.

Teoretická dopravní výchova, která probíhá formou besed především v zimních měsících, je určena pro žáky od 1. do 5. tříd základních škol. Teoretická část výuky je zaměřena na dopravní situaci ve městě, informovanost o nebezpečných místech a znalost pravidel silničního provozu. Strážníci při výuce využívají konkrétní příklady dopravních situací z blízkého okolí školy. Besedy se školáky od 1. do 3. tříd probíhají ve škole a jsou zaměřeny na chování chodců. Žáci 4. a 5. tříd se seznamují s bezpečným chováním cyklistů, přičemž výuka dětí ze 4. tříd probíhá v učebně na dětském dopravním hřišti. Praktická část umožňuje žákům 4. a 5. tříd ověřit si teoretické znalosti v praxi a pod dohledem strážníka. Po úspěšném absolvování dvouletého výukového cyklu dostávají školáci průkaz cyklisty, který opravňuje k samostatné jízdě v silničním provozu. Za rok 2009 strážníci se školáky na dětském dopravním hřišti celkem 520 hodin během praktické dopravní výchovy.

Z porovnání činnosti městských policí v oblasti dopravní výchovy vyplývá, že výuka žáků je založena na stejné bázi, tedy, že se skládá z teoretické a praktické části a je zaměřena především na chování chodců a cyklistů. Rozdílem je, že MpP má systematický přístup ke školákům od 1. do 5. třídy a MpHK vyučuje dopravní výchovu u předškoláků, prvňáčků a poté až ve 4. a 5. třídě. Další velkou výhodou MpP je, že si dopravní hřiště sama spravuje. Pardubické dětské dopravní hřiště slouží jako rekreační zóna pro celou rodinu. Veřejnost může využít nejen samotné dopravní hřiště, jako tomu je v Hradci Králové, ale i další vybavení jako například dřevěné houpačí prvky, velké pískoviště, lanové prolézačky, řetězové houpačky či dětskou lanovou dráhu. MpP také nabízí základním školám nejen doprovody při cyklistických výletech, ale i zapůjčení reflexních vest pro školáky, které zajišťují lepší viditelnost a větší bezpečnost v silničním provozu.

6.5.5 Zhodnocení preventivní činnosti

Preventivní činnost MpHK a MpP neobnáší samozřejmě pouze přednášky a besedy ve školách a se seniory, ale i další preventivní projekty pro širokou veřejnost.

Oddělení prevence kriminality MpHK například provádí kontrolu dětských hřišť na injekční stříkačky, kontroluje cyklisty, monitoruje osoby bez přístřeší či organizuje sportovní a dětské dny. Strážníci pořádají také během roku akce zaměřené na vybrané skupiny obyvatel. Například letní projekt “Auto není trezor“ oslovuje lehkomyšlné řidiče, kteří ponechávají ve vozidlech cennosti, které lákají zloděje. Další činností OPK je spolupráce při kontrolách barů a diskoték, zda není podáván alkohol nezletilým osobám, zjištěné případy předávají strážníci OSPODu. MpHK spolupracuje mimo jiné také s mnoha státními orgány a neziskovými organizacemi, zejména v oblasti sociálních služeb.

Oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy MpP prezentuje svoji činnost například během Auto-moto-show, Abilympiády či dětských dnů, navíc se podílí na organizaci Letního dětského tábora Městské policie Pardubice. Ke stěžejním preventivním projektům OPK patří Signál v tísní, Zdraví 21, Právo na každý den a Community policing. Signál v tísní pomáhá chránit život a zdraví rizikové skupiny obyvatel. Projekt Zdraví 21³³ je zaměřen na kontrolu používání ochranných cyklistických přileb u dětí do 18ti let. Právo na každý den je soutěž pro žáky v oblasti právního vědomí. Projekt Community policing je založen na spolupráci občanů a strážníků. Veřejnost má možnost aktivně se podílet na bezpečnosti a veřejném pořádku ve městě.

Občané obou měst projevují velký zájem o akce pořádané městskou policií. Hradečtí strážníci během svých akcí rozdávají různé informační letáky, rozvrhy hodin, pravítka, omalovánky a pexesa (viz. Příloha D). ZŠ a MŠ pro své žáky dostávají od MpHK reflexní vestičky (viz. Příloha E). Nejinak tomu je i u pardubických strážníků, kteří připravili pro veřejnost nejrůznější propagační a preventivní materiály, kterými jsou například preventivní vizitky, omalovánky, puzzle, pexesa, preventivní letáky (viz. Příloha F) či reflexní vestičky (viz. Příloha G).

Města Hradec Králové a Pardubice jsou srovnatelná nejen počtem obyvatel a rozlohou, ale potýkají se i s podobnými problémy v oblasti kriminality. Obě městské policie si uvědomují důležitost preventivní činnosti. Strážníci z OPK se snaží preventivně působit na širokou veřejnost. Velkým limitním faktorem činnosti jsou samozřejmě finanční prostředky. I když by se dalo říci, že investice do prevence u dětí a mládeže je svým způsobem investice do budoucnosti. Navíc prevence má velkou sílu a je mnohem levnější než represivní opatření.

---

³³ Celosvětový program, který je znám pod názvem “Zdraví pro všechny v 21. století.”

Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se snažila objasnit postavení obecní policie v České republice. Dále jsem se zabývala organizační strukturou, problematikou lidských zdrojů, činnostmi a vybavením Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice. Zároveň jsem se podrobněji zaměřila na jejich práci ve sféře prevence. Ovšem samotné porovnání je poměrně obtížné, i přesto že si městské policie zřídila srovnatelná města, která se potýkají s podobnými problémy. Na činnost obecní policie má totiž vliv řada faktorů, mezi které patří svým způsobem například i politická a finanční situace obce.

I když dějiny komunálních policejních sborů sahají do hluboké historie, moderní instituce obecní policie, tak jak ji známe dnes, vznikla až v roce 1991. V mnoha obcích se vlastní bezpečnostní sbor osvědčil do té míry, že se stal samozřejmostí a zaujal nezastupitelné místo ve společnosti. Ovšem naopak i v současné době, téměř po dvaceti letech existence, se ve společnosti objevují lidé, kteří považují Policii ČR a obecní policii za jednu a tu samou instituci. V posledních letech došlo k výraznému rozšíření pravomocí obecních strážníků, ale stále nedosahují takového rozsahu, jako mají policisté. Velkou nevýhodou obecní policie oproti Policii ČR z pohledu lidských zdrojů je absence služebního poměru, tedy především určitých sociálních výhod. Z tohoto důvodu dochází k odlivu kvalitních pracovních sil. Ovšem na druhou stranu řada obecních policií má k dispozici mnohem lepší vybavení. Obec má zájem na kvalitním vybavení svých vlastních strážníků, jelikož obecní policie je svým způsobem vizitkou obce, proto se investice vyplatí.

Během porovnání Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice jsem zjistila, že se orgány měst v určitých oblastech velmi podobají. Z porovnání také vyplynulo, že zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku se dá řešit rozdílnými, ale přesto fungujícími způsoby. Jak jsem již napsala v úvodu, není možné určit, která městská policie vykonává svoji práci lépe a která hůře. Obě městské policie se snaží pracovat, jak nejlépe dovedou a tím naplnit poslání, které jim je předurčeno.

Městská policie Hradec Králové i Městská policie Pardubice má do blízké budoucnosti stanoveno několik priorit. U každé jsem vybrala jednu, kterou považuji za podstatnou a která se nejspíš dotkne i řadových občanů. V Hradci Králové se plánuje stěhování strážníků do nových prostor, modernizace a zároveň centralizace služeben. Myšlenka sestěhování se v krajském městě řeší již dlouho a v současné době vypadá, že k tomu již konečně dojde. Městská policie Pardubice se naopak v letošním roce musí vyrovnat s meziročním snížením rozpočtu takovým způsobem, aby to co nejméně pocítili občané na kvalitě jejich činnosti.

Městská policie Hradec Králové a Městská policie Pardubice si uvědomují důležitost preventivní činnosti zejména u rizikových skupin obyvatel, kterými jsou děti, mládež a senioři. Je zřejmé, že není potřeba zdůrazňovat, že by prevence měla být vždy upřednostňována před represí. Problémem této činnosti je prokázání výsledků, protože přínosy práce se projeví až v dlouhodobém horizontu.

Jelikož kvalitní preventivní programy jsou složité, časově a finančně náročné, městské policie spolupracují s různými subjekty, kterými jsou například Policie ČR, státní instituce, příspěvkové organizace či podnikatelské subjekty. Pracovníci oddělení prevence kriminality MpHK i MpP také sbírají náměty, zkušenosti a veškeré informace, které se týkají preventivních projektů kolegů z jiných obecních policí v rámci celé České republiky. Strážníci navštěvují nejrůznější odborné semináře a školení, kde získávají nové informace ke své preventivní činnosti. V této oblasti je nezbytností držet “krok s dobou“, aby se prevence neminula účinkem a týkala se aktuální problematiky. Z tohoto důvodu jsou témata preventivních besed a přednášek v Hradci Králové a v Pardubicích zaměřena do stejných oblastí, kterými jsou například nejrůznější závislosti, šikana či domácí násilí. I když jsou k ožehavým tématům zvoleny různé přístupy a jsou zpracována rozdílným stylem, preventivní záměr zůstává stále stejný.

Během práce jsem strávila určitý čas s pracovníky preventivních oddělení a měla jsem tak možnost vidět činnost oddělení na vlastní oči. Poznala jsem, jak kvalitní práci strážníci oddělení prevence kriminality odvádějí a s jakým zájmem a nasazením se preventivní činnosti věnují. Zúčastnila jsem se několika besed pořádaných oddělením prevence kriminality Městské policie Hradec Králové a oddělením prevence kriminality a dopravní výchovy Městské policie Pardubice. Příjemně mě překvapil projekt Seniorprogram Městské policie Pardubice, o který mají senioři velký zájem. Zaujalo mě, jak se i aktivně podílejí na průběhu besedy se strážníky a zajímají se o bezpečnostní situaci ve městě.

Veřejnost hodnotí preventivní činnost pozitivně, což je doloženo velkým zájmem o pořádané akce. Jediným problémem působení Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice v preventivní oblasti je nedostatek personálu. K tomu, aby obě městské policie pokryly veškerou poptávku po preventivních akcích, potřebovaly by vyčlenit více pracovníků do oddělení prevence kriminality. Ovšem, jako tomu je i v jiných oblastech, velkou překážku tvoří nedostatečné finanční prostředky. Každopádně by ani města, ani nikdo jiný neměl litovat jediné koruny vynaložené na preventivní činnost. Jedná se totiž o investici do budoucnosti.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BACHTÍKOVÁ, S. *Systém řízení a organizace městské policie*. Hradec Králové, 2009. 75 s. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta, Katedra sociální patologie a sociologie.
2. BRÁZDA, J. *Komunální policie ve velkých městech*. 1. vyd. Praha : Policejní akademie České republiky, 2008. 120 s. ISBN 978-80-7251-274-4.
3. KOPAL, J. *Občan, zákon a policie*. 1. vyd. Brno : Ekologický právní servis, 2001. 93 s. ISBN 80-86544-02-8.
4. MACEK, P. *Z dějin pražské policie (vybrané kapitoly)*. 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2009. 121 s. ISBN 978-80-86477-50-3.
5. MACEK, P. a kol. *Bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2001. 196 s. ISBN 80-86477-03-7.
6. MACEK, P.; HÁJEK, V. *Obecní policie II*. 1. vyd. Praha : Policejní akademie České republiky, 2003. 168 s. ISBN 80-7251-133-5.
7. MACEK, P.; UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policí I*. 1. vyd. Praha : POLICE HISTORY, 2004. 215 s. ISBN 80-86477-26-6.
8. MATES, P. a kol. *Nové policejní právo : právní předpisy s komentářem : podle stavu k 1. 1. 2009*. 1. vyd. Praha : Linde, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.
9. SLUŠNÝ, J. *Světové dějiny policie – středověk, novověk*. 1. vyd. Praha : SLÁVY DCERA, 2006. 767 s. ISBN 80-903725-2-X.
10. Státní okresní archiv Hradec Králové, knihovní fond, signatura K01426. Hradec Králové : V. Götschner a syn, vlastní náklad, 1. 5. 1884, Služební řád obecní stráž královského věnného města Hradce Králové.
11. SÝKORA, M. *Psychologie ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : ARMEX-TRIVIS Praha, 1997. 70 s. ISBN 80-902283-3-X.
12. ŠKODA, J.; VAVERA, F.; ŠMERDA, R. *Zákon o policii s komentářem*. 1. vyd. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 397 s. ISBN 978-80-7380-160-1.

Internetové zdroje

13. *Historie bezpečnostních sborů* [online]. 2005 – 2009 [cit. 2010-02-07]. Dostupné z WWW: <<http://www.inoboediens.estranky.cz/>>.
14. *Hradec Králové* [online]. 2010 [cit. 2010-03-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.hrdeckralove.org/>>.

15. *Hradecký deník* [online]. 2005 [cit. 2010-04-03]. Dostupné z WWW: <<http://hradecky.denik.cz/>>.
16. *Index – Město Pardubice* [online]. 2010 [cit. 2010-03-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.mesto-pardubice.cz/index.html>>.
17. *Města a obce online – portál územní samosprávy* [online]. 1996 – 2010 [cit. 2010-02-13]. Dostupné z WWW: <<http://mesta.obce.cz/>>.
18. *Městská policie Brno* [online]. 2007 - 2010 [cit. 2010-02-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpb.cz/>>.
19. *Městská policie Pardubice* [online]. 2010 [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.mppardubice.cz/index.html>>.
20. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2010 [cit. 2010-02-13]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/>>.
21. *Obecní policie, městská policie – Informační server* [online]. 2010 [cit. 2010-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.obcnipolicie.cz/>>.
22. *Školící středisko Mělník* [online]. 2004 – 2006 [cit. 2010-03-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.skolicistredisko.cz/>>.

Legislativa

23. Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
24. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů
25. Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů
26. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
27. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
28. Zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky
29. Vyhláška Ministerstva vnitra České republiky č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii

Ostatní zdroje

30. 15 let Městské policie Pardubice
31. Materiály poskytnuté Městskou policií Hradec Králové
32. Materiály poskytnuté Městskou policií Pardubice

33. Statistika činnosti OPK za rok 2009
34. Zpráva o činnosti Městské policie Hradec Králové 2005
35. Zpráva o činnosti Městské policie Hradec Králové 2006
36. Zpráva o činnosti Městské policie Hradec Králové 2007
37. Zpráva o činnosti Městské policie Pardubice 2005
38. Zpráva o činnosti Městské policie Pardubice 2006
39. Zpráva o činnosti Městské policie Pardubice 2007
40. Zpráva o činnosti Městské policie Pardubice 2008
41. Zpráva o činnosti Městské policie Pardubice 2009
42. Zpráva oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy o činnosti za rok 2009

Seznam použitých zkratek

č.	-	číslo
č. p.	-	číslo popisné
ČČK	-	Český červený kříž
ČNR	-	Česká národní rada
ČR	-	Česká republika
HK	-	Hradec Králové
Policie ČR	-	Policie České republiky
MMHK	-	Magistrát města Hradec Králové
MO P	-	Městský obvod Pardubice
MP	-	Městská policie
MpHK	-	Městská policie Hradec Králové
MpP	-	Městská policie Pardubice
MŠ	-	Mateřská škola
MV ČR	-	Ministerstvo vnitra České republiky
OPK	-	Oddělení prevence kriminality
OSPOD	-	Oddělení sociálně právní ochrany dětí
PCO	-	Pult centrální ochrany objektů
Sb.	-	Sbírka zákonů
tzv.	-	Tak zvaný
ZŠ	-	Základní škola
Zákon o obecní policii	-	Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o Policii ČR	-	Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Seznam použitých grafů

Graf č. 1 – Nejvyšší dosažené vzdělání strážníků Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice	38
---	----

Seznam příloh

- Příloha A Nášivky Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice
- Příloha B Dopravní skupina Městské policie Hradec Králové
- Příloha C Jízdní oddíl Městské policie Pardubice
- Příloha D Materiály oddělení prevence kriminality Městské policie Hradec Králové
- Příloha E Reflexní vestička od Městské policie Hradec Králové
- Příloha F Materiály oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy Městské policie Pardubice
- Příloha G Reflexní vestička od Městské policie Pardubice

Příloha A Nášivky Městské policie Hradec Králové a Městské policie Pardubice

Zdroj: Propagační materiály Městské policie Hradec Králové

Zdroj: *Městská policie Pardubice* [online]. 2010 [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.mppardubice.cz/soubory/vyrocní-zpravy/2009.pdf>.

Příloha B   Dopravní skupina Městské policie Hradec Králové

Zdroj: Vlastní

Příloha C Jízdní oddíl Městské policie Pardubice

Zdroj: Vlastní

Příloha E Reflexní vestička od Městské policie Hradec Králové

Zdroj: Vlastní

Příloha F Materiály oddělení prevence kriminality a dopravní výchovy Městské policie Pardubice

Zdroj: Vlastní

Příloha G Reflexní vestička od Městské policie Pardubice

Zdroj: Vlastní